

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101006/I/2025/36161546979717636

**Postavenie dane z príjmov právnických osôb
v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii**

Diplomová práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

**Postavenie dane z príjmov právnických osôb
v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii**

Diplomová práca

Študijný program: financie a dane

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Jana Kušnírová, PhD.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som diplomovú prácu *Postavenie dane z príjmov právnických osôb v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii* vypracovala samostatne a všetky použité literárne a iné zdroje som uviedla v súlade s právnymi predpismi.

Piešťany 18.04.2025

Bc. Michaela Mazúrová

Pod'akovanie

Moje úprimné pod'akovanie patrí mojej vedúcej diplomovej práci doc. Ing. Jane Kušnírovej PhD. za jej odborné rady, hodnotné pripomienky a najmä za ochotu vždy poskytnúť pomoc.

ABSTRAKT

MAZÚROVÁ, Michaela: *Postavenie dane z príjmov právnických osôb v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií – Vedúci/vedúca záverečnej práce: doc. Ing. Jana Kušnírová, PhD. – Bratislava: NHF, 2025, 62 strán

Cieľom záverečnej práce je prostredníctvom vedeckých metód analyzovať závislosť výšky daňového zaťaženia spoločnosti na vybraných faktoroch v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii. Na základe praktickej aplikácie bol načrtnutý výpočet základu dane a daňovej povinnosti právnickej osoby v skúmaných krajinách. Zo získaných výsledkov boli následne sformulované odporúčania, výhody a nevýhody zdaňovania príjmov vo vybraných krajinách a porovnanie daňového zaťaženia v týchto krajinách. V prvej kapitole sú vypracované teoretické východiská daňového systému v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii s prihliadnutím na daň z príjmu právnických osôb. Druhá a tretia kapitola obsahuje ciele práce a metódy, ktoré boli použité. Následne štvrtá kapitola zahŕňa výpočet konkrétneho príkladu spoločnosti a porovnanie daňového zaťaženia spoločnosti v oboch skúmaných krajinách. Na základe výsledkov analýzy danej problematiky sú vypracované odporúčania pre Slovensko a Veľkú Britániu v oblasti dane z príjmov právnických osôb.

Kľúčové slová: daňová povinnosť, daňové zaťaženie, daň z príjmu, efektívna sadzba dane, právnické osoby, základ dane

ABSTRACT

MAZÚROVÁ, Michaela: *The status of corporation tax in the Slovak Republic and the UK.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance – Thesis supervisor: doc. Ing. Jana Kušnírová, PhD. – Bratislava: NHF, 2025, 62 pages

The aim of the thesis is to analyse through scientific methods the dependence of the amount of tax burden on selected factors in the Slovak Republic and in Great Britain. On the basis of a practical application, the calculation of the tax base and tax liability of a legal entity in the examined countries was outlined. From the results obtained, recommendations, advantages and disadvantages of income taxation in the selected country and a comparison of the tax burden in the countries were then formulated. In the first chapter, the theoretical background of the tax system in the Slovak Republic and the United Kingdom is developed, taking into account the corporate income tax. The second and third chapters contain the objectives of the thesis and the methods used. Subsequently, the fourth chapter includes the calculation of a specific company example and a comparison of the company tax burden in the two countries studied. As a result of the analysis of the issue, recommendations for Slovakia and the UK in the area of corporate income tax are made.

Key words: tax liability, tax burden, income tax, effective tax rate, corporations, tax base

OBSAH

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	9
ZOZNAM SKRATIEK	10
ÚVOD.....	11
1 SÚČASNÝ STAV PROBLEMATIKY.....	13
1.1 Daňová sústava v Slovenskej republike	13
1.2 Daň z príjmov právnických osôb v Slovenskej republike	14
1.2.1 Subjekty dane z príjmov právnických osôb	14
1.2.2 Predmet dane	14
1.2.3 Základ dane	15
1.2.4 Sadzba dane z príjmov právnických osôb a jej vývoj	15
1.2.5 Zdaňovacie obdobie a lehota na podanie daňového priznania	18
1.3 Daňová sústava Veľkej Británie.....	20
1.4 Daň z príjmov právnických osôb vo Veľkej Británii	21
1.4.1 Subjekty dane z príjmov právnických osôb	21
1.4.2 Predmet dane	21
1.4.3 Základ dane	22
1.4.4 Sadzba dane z príjmov právnických osôb a jej vývoj	22
1.4.5 Zdaňovacie obdobie a lehota podanie daňového priznania.....	23
2 CIEĽ PRÁCE.....	26
3 METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	27
4 VÝSLEDKY PRÁCE.....	29
4.1 Daňové zaťaženie spoločnosti v Slovenskej republike	29
4.2 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Slovenská republika	31
4.3 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Veľká Británia.....	36
4.4 Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku	39
4.5 Pravidlá nízkej kapitalizácie.....	43

4.6 Výpočet upraveného základu dane	45
4.6.1 Náklady na výskum a vývoj	45
4.6.2 Odpočet daňovej straty	47
4.6.3 Výpočet upraveného základu dane o daňovú stratu a náklady na VaV	48
4.6.4 Víno ako náklad.....	49
4.7 Výpočet výslednej dane z príjmov	50
4.7.1 Daňová licencia	51
4.7.2 Preddavky na daň z príjmu právnických osôb.....	52
4.7.3 Efektívna sadzba dane z príjmov právnických osôb	54
ZÁVER A DISKUSIA	56
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	59

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

Grafy

Graf 1: Vývoj sadzby dane z príjmov právnických osôb do roku 2025 na Slovensku

Graf 2: Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR – Slovenská republika

Graf 3: Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP – Slovenská republika

Graf 4: Vývoj štandardnej a zníženej sadzby dane z príjmov právnických osôb vo Veľkej Británii

Graf 5: Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR – Veľká Británia

Graf 6: Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP – Veľká Británia

Tabuľky

Tabuľka 1: Štruktúra daňovej sústavy v Slovenskej republike k 1.1.2025

Tabuľka 2: Štruktúra daňovej sústavy vo Veľkej Británii k 1.1.2025

Tabuľka 3: Výnosy spoločnosti za rok 2024

Tabuľka 4: Náklady spoločnosti za rok 2024

Tabuľka 5: Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Slovenská republika

Tabuľka 6: Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Veľká Británia

Tabuľka 7: Zhrnutie pripočítateľných a odpočítateľných položiek podľa krajiny

Tabuľka 8: Odpisové skupiny dlhodobého majetku

Tabuľka 9: Odpisový plán notebooku (v EUR)

Tabuľka 10: Odpisy majetku vs. Kapitálový príspevok

Tabuľka 11: Porovnanie daňovej uznateľnosti úrokových nákladov spriaznených osôb

Tabuľka 12: Výpočet čiastkového základu dane v oboch krajinách (v EUR)

Tabuľka 13: Náklady na výskum a vývoj v oboch krajinách

Tabuľka 14: Nárok na odpočet daňovej straty

Tabuľka 15: Výpočet upraveného základu dane (v EUR)

Tabuľka 16: Výpočet dane z príjmov právnickej osoby (v EUR)

Tabuľka 17: Porovnanie preddavkov na daň z príjmu právnickej osoby

Tabuľka 18: Výpočet efektívnej daňovej sadzby

ZOZNAM SKRATIEK

DO	Daňové odpisy
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EBITDA	Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization
EUR	Euro
FO	Fyzické osoby
GBP	Libra
HDP	Hrubý domáci produkt
MSP	Malé stredné podniky
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
ÓO	Účtovné odpisy
PO	Právnické osoby
SR	Slovenská republika
ŠR	Štátny rozpočet
ÚZ	Účtovná závierka
VaV	Výskum a vývoj

ÚVOD

Daň z príjmu právnických osôb predstavuje jeden z kľúčových pilierov daňových systémov moderných štátov. Plní nielen fiškálnu, ale aj regulačnú úlohu, keďže prostredníctvom daňových sadzieb, odpočítateľných položiek či daňových stimulov môže ovplyvňovať podnikateľské prostredie. Slovensko a Veľká Británia majú odlišné prístupy k zdaňovaniu právnických osôb, ktoré vyplývajú z ich historického vývoja, ekonomických podmienok a predovšetkým z ich politických rozhodnutí. Slovensko sa riadi modelom daňovej harmonizácie v rámci Európskej únie, Veľká Británia si po Brexite vytvára vlastnú daňovú politiku.

Predmetom diplomovej práce je analýza daňových systémov v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii s prihliadnutím na daň z príjmu právnických osôb. Práca sa zameriava na identifikáciu kľúčových prvkov, ovplyvňujúcich základ dane a celkovú daňovú povinnosť právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2024. Na základe praktickej aplikácie budú prezentované výpočty základu dane a daňovej povinnosti spoločnosti v skúmaných krajinách, čo umožní konkrétne porovnanie ich daňového zaťaženia.

V prvej kapitole budeme charakterizovať daňové systémy Slovenskej republiky a Veľkej Británie, pričom sa zameriame na daň z príjmu právnických osôb. Následne budeme analyzovať kľúčové aspekty dane z príjmu právnických osôb, ako sú predmet dane, sadzba dane, subjekty či podiel dane z príjmov PO na celkových príjmoch štátov. Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť komplexný pohľad na daň z príjmu právnických osôb a vytvoriť si východisko pre ďalšiu analýzu výpočtu daňového zaťaženia spoločnosti v týchto krajinách.

V druhej kapitole sa budeme venovať formulácii hlavného cieľa diplomovej práce a jeho čiastkových cieľov. Výsledkom kapitoly bude ucelený rámec pre praktickú časť práce, ktorý poskytne jasné smerovanie pre ďalšiu analýzu.

Tretia kapitola sa bude týkať metód skúmania a metodológie použitej pri spracovaní praktickej časti diplomovej práce. V tejto kapitole popíšeme konkrétne analytické postupy, ktoré budú použité na skúmanie daňového zaťaženia v konkrétnych krajinách.

V štvrtej kapitole sa najskôr zameriame na výpočet základu dane konkrétnej spoločnosti v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii. Základ dane bude upravený o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Následne upravíme základ dane podľa platných legislatívnych pravidiel v porovnávaných krajinách, pričom zohľadníme daňovú stratu

a náklady na výskum a vývoj. V závere kapitoly sa budeme venovať samotnému výpočtu daňovej povinnosti, čím získame konkrétne porovnanie daňového zaťaženia právnických osôb v oboch skúmaných štátoch. Súčasťou analýzy bude aj výpočet efektívnej sadzby dane, ktorá nám poskytne presnejší pohľad na skutočné daňové zaťaženie v oboch krajinách.

1 SÚČASNÝ STAV PROBLEMATIKY

Daň z príjmu právnických osôb je kľúčovým nástrojom fiškálnej politiky, ktorý významne ovplyvňuje ekonomické rozhodovanie podnikov a má zásadný vplyv na tvorbu štátneho rozpočtu. Tento daňový mechanizmus ovplyvňuje strategické rozhodnutia firiem, ako sú investície, riadenie ziskov či zamestnávanie, čím formuje širší hospodársky kontext krajiny. Preto je nevyhnutné dôkladne preskúmať jeho fungovanie a vplyv, aby sme lepšie pochopili, ako ovplyvňuje rozvoj a stabilitu ekonomických systémov. Dane sú hlavným príjmom pre štát a tvoria významnú časť finančných prostriedkov na pokrytie výdavkov. Z ekonomického hľadiska slúžia na prerozdelenie národného dôchodku, čím sa stávajú dôležitým nástrojom vlády na zabezpečenie správneho fungovania ekonomiky.

V prvej kapitole si priblížime daňovú sústavu Slovenskej republiky a Veľkej Británie s prihliadnutím na daň z príjmov právnických osôb a jej základných charakteristík.

1.1 Daňová sústava v Slovenskej republike

Strategickou úlohou štátu v oblasti daní je vytvoriť moderný a efektívne fungujúci daňový systém. Aby bola daňová sústava celkovo efektívna, mala by vyvážiť potreby štátu tak, aby bola optimálna. Štát by mal prostredníctvom daní zabezpečiť potrebné príjmy do štátneho rozpočtu a súčasne primerane zaťažiť subjekty, ktoré podliehajú zdaneniu. Pri vyššom daňovom zaťažení dochádza k zníženiu podnikateľskej činnosti a vzniku daňových únikov. Pochopenie podstaty a skutočného fungovania daňového systému občanmi je kľúčové pre jeho racionalizáciu a efektívne fungovanie.

Daňová sústava je systém prepojený s legislatívou, ktorá má za cieľ zabezpečiť príjmy do štátneho rozpočtu prostredníctvom daní a poplatkov.¹

Daň je definovaná ako povinná zákonom stanovená opakujúca sa platba, ktorá je odvádzaná zo základu dane v určenej lehote do štátneho rozpočtu.

Tabuľka 1 Štruktúra daňovej sústavy v Slovenskej republike k 1.1.2025

Priame dane	Nepriame dane
Daň z príjmov FO, PO	Daň z pridanej hodnoty
Daň z nehnuteľností	Spotrebné dane
Ostatné priame dane	Daň z poistenia
	Daň z finančných transakcií
	Daň zo sladených nealkoholických nápojov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa EuroEkonóm.sk²

¹ ČERNAJ, Tomáš. Dane a daňová sústava. In *Euroekonóm.sk* [online]. 19.10.2009. Dostupné na: <https://www.euroekonóm.sk/financie/dane/>

² EUROEKONÓM. Dane a daňový systém [online].

Priame dane sú vyrubované z príjmu, prípadne majetku daňovníka. Neprihádza k presunu na iný subjekt a odzrkadľuje príjmovú alebo majetkovú situáciu. Nepriame dane sú odvádzané subjektmi na danom stupni výroby a ich vplyv sa na konci presúva na konečného spotrebiteľa, ktorý zaplatí daň zahrnutú v cene tovaru alebo služby.

1.2 Daň z príjmov právnických osôb v Slovenskej republike

Daň z príjmov PO podporuje finančný systém štátov, preto má významnú úlohu pri vytváraní fiškálnej politiky, ovplyvňuje podnikateľov a predstavuje jeden z najdôležitejších príjmov do štátneho rozpočtu. Pre úspešné podnikanie je potrebné stabilné prostredie, ktoré zabezpečuje stabilný daňový systém. Základným prvkom tohto systému je daň z príjmov právnických osôb.

1.2.1 Subjekty dane z príjmov právnických osôb

Každý daňovník, ktorý má na území SR svoje sídlo alebo miesto skutočného vedenia, je povinný podať daňové priznanie z príjmov PO. Povinnosť majú aj zahraničné PO, pokiaľ majú príjmy zo zdrojov na Slovensku. Vo všeobecnosti subjekty dane z príjmov PO sú zapísané v obchodnom registri – obchodné spoločnosti, družstvá, iné právnické osoby a právnické osoby založené podľa práva Európskych spoločenstiev. Existujú aj ďalšie subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmov PO, pretože aj keď nevykonávajú podnikateľskú činnosť, tak vykazujú zisk z rôznych aktivít, napr. obce.

Ďalšie rozdelenie subjektov podliehajúcich dani z príjmov sa týka ich zdrojov príjmov. Pri tomto delení vznikajú subjekty, ktoré majú neobmedzenú daňovú povinnosť – sídlo sa nachádza v SR a obmedzenú daňovú povinnosť – nemajú sídlo v SR a uplatňujú medzinárodne zmluvy. Existuje aj zahraničná osoba, ktorej výnosy plynú zo zdrojov v SR. Príkladom môže byť stála prevádzkareň umiestnená v SR, čiže jej príjem sa zdaní tak isto ako tuzemskej obchodnej spoločnosti. Stála prevádzkareň je charakterizovaná ako trvalé miesto sústavne na viac ako 6 mesiacov³.

1.2.2 Predmet dane

Predmet dane z príjmov PO je definovaný ako príjem (výnos) získaný z podnikateľskej činnosti a hospodárenia s majetkom. Predmet dane delí subjekty na 2 skupiny – subjekty založené a nezaložené na podnikanie. Pri subjektoch, ktoré sú nezaložené na podnikanie, sa zdaňuje len príjem, ktorý dosahuje zisk, napríklad príjem

³ SCHULTZOVÁ, A a kol. 2021. *Daňovníctvo*. Praha: Wolters Kluwe, 2021. 400 s. ISBN 978-80-7552-509-3

z reklamy, ktorý je znížený o výdavky na vytvorenie reklamy, alebo príjem pri predaji majetku, ktorý je vyšší ako daňová zostatková cena (v prípade, ak sa majetok odpisoval). Pokiaľ týmto subjektom nevznikne daňová povinnosť z činnosti, ktorá je predmetom dane, tak jedinou daňovou povinnosťou je zrážková daň z úrokov na bežnom účte. Oslobodené od dane sú napríklad výnosy z kostolnej zbierky.⁴

1.2.3 Základ dane

Najjednoduchším vysvetlením základu dane právnických osôb, ktoré účtujú v sústave podvojného účtovníctva, je výsledok hospodárenia, čiže rozdiel medzi výnosmi a nákladmi za účtovné obdobie. Základ dane je následne upravený o pripočítateľné a odpočítateľné položky.

Pripočítateľné položky sú také, ktoré zvyšujú základ dane. Tieto položky spoločnosť počas účtovného obdobia zaúčtovala do nákladov, ale nesúvisia so zdaniteľnými príjmami, nepreukázal sa súvis s podnikateľskou činnosťou alebo presahujú stanovené limity.

Odpočítateľné položky znižujú základ dane, napríklad príjmy zdanené zrážkou alebo príjmy oslobodené od dane. Bližšie sa pozrieme na základ dane v praktickej časti práce, konkrétne v kapitole č. 4.

1.2.4 Sadzba dane z príjmov právnických osôb a jej vývoj

Príjmy právnických osôb sa vždy zdaňujú lineárnou sadzbou. Sadzba dane určuje, ako sa vypočíta výška dane zo stanoveného základu dane zníženého o daňovú stratu. Od zdaňovacieho obdobia 1. januára 2017 je hodnota stanovená na 21 %. Pri stanovení sadzby sa pozeráme na zdaniteľné príjmy daňovníka, pretože od 1. januára 2021 pokiaľ spoločnosť dosiahla zdaniteľné príjmy (výnosy) do hodnoty 49 790 EUR, tak bola sadzba dane stanovená na 15 %. Od zdaňovacieho obdobia 2024 sa zmenil limit zdaniteľných príjmov na 60 000 EUR. Takáto spoločnosť sa nazýva mikrodaňovník. Limit je potrebné sledovať na ročnej báze.⁵

Od vzniku Slovenskej republiky si sadzba dane prešla rôznymi zmenami od 45 % až po dnešných 21 %. Vo vymedzených prípadoch sa v určitých obdobiach používali aj znížené sadzby na podporu preferovaného odvetvia. Jednalo sa o rast zamestnanosti subjektov zdravotne postihnutých.

⁴ SCHULTZOVÁ, A a kol. 2021. *Daňovníctvo*. Praha: Wolters Kluwe, 2021. 400 s. ISBN 978-80-7552-509-3

⁵ VAŠIČKOVÁ, Jana. Sadzby dane z príjmov v roku 2024. In *Podnikajte.sk* [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/sadzby-dane-z-prijmov-v-roku-2024>

Po vzniku Slovenskej republiky bola sadzba dane určená na 45 %, čo bolo v porovnaní s dnešnou sadzbou príliš vysoké daňové zaťaženie. Preto sa sadzba dane následne znížila v roku 1994 na 40 % a vznikla aj znížená sadzba 20 %. Zníženej sadzbe dane podliehali príjmy PO, ktoré zabezpečovali poľnohospodársku produkciu a ktorých tržby z rastlinnej a živočíšnej výroby museli tvoriť vyše 50 % z celkových tržieb. Ďalšími právnickými osobami so zníženou sadzbou boli tie, ktoré zamestnávali minimálne 20 osôb, pričom aspoň 60 % zamestnancov malo zmenenú pracovnú schopnosť alebo boli ťažko zdravotne postihnutí.

Zásadné zníženie sadzby nastalo v roku 2000, keď sa znížila na 29 % a predchádzajúca znížená sadzba 20 % sa rozčlenila na 2. Pri právnických osobách, ktoré zabezpečovali poľnohospodársku výrobu, bola sadzba 15 % a pri tých, ktorí zamestnávali minimálne 20 zamestnancov so zníženou pracovnou schopnosťou ako je vyššie uvedené, bola nastavená na 18 %.⁶

Po vstupe do Európskej vznikla daňová reforma, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2004. Zrušili sa ustanovenia o daňových úľavách a zaviedla sa jednotná sadzba dane 19 % pre fyzické aj právnické osoby. Hlavným cieľom rovnej dane bolo zaviesť rovnaké zdanenie pre všetky typy príjmov bez ohľadu na ekonomické aktivity. Výnimky, špeciálne režimy a oslobodenia, ktoré zbytočne komplikovali daňový systém a spôsobovali daňové úniky, sa zrušili. Pravidlá na výpočet daňového základu boli formulované prehľadnejšie. Vtedajší nový zákon bol navrhnutý tak, aby bol priaznivejší pre podnikateľské prostredie v porovnaní s rokom 2003, predovšetkým v oblasti výpočtu základu dane. Zrušilo sa zdaňovanie dividend a zaviedli sa flexibilnejšie pravidlá odpisovania hmotného a nehmotného majetku, uznávania daňových výdavkov a umorovanie daňovej straty.

Konkrétna zmena v odpisovaní nastala v znížení odpisových skupín z 5 na 4 (majetok, ktorý bol odpisovaný podľa piatej skupiny, sa presunul do štvrtej skupiny. Keďže 5. skupina bola zrušená, tak aj doba odpisovania sa znížila na 20 rokov z pôvodných 30. Zákon zrušil aj maximálnu cenu pre odpisovanie osobných dopravných prostriedkov.

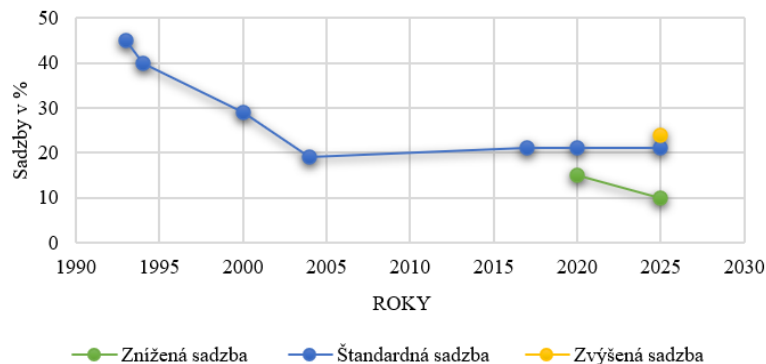
Zmeny ohľadom uznania daňových výdavkov boli v zrušení limitu pre uznateľnosť nájomného pri dopravných prostriedkoch financovaných finančným leasingom alebo výdavky vynaložené na reklamu boli úplne daňovo uznateľné, pokiaľ boli vynaložené na

⁶ SCHULTZOVÁ, A a kol. 2021. *Daňovníctvo*. Praha: Wolters Kluwe, 2021. 400 s. ISBN 978-80-7552-509-3

dosiahnutie príjmov. Na rozdiel od dnešného zákona sa tak zrušila podmienka zaplataenia pri posudzovaní daňovej uznateľnosti vybraných nákladov. Výnimky v tomto prípade boli nájomné a provízie vyplatené FO.⁷

Sadzba dane 19 % platila až do roku 2016. Ďalšia zmena nastala v roku 2017, keď sa zvýšila sadzba na 21 %, a trvá až dodnes, ako sme vyššie uviedli.

Graf 1 Vývoj sadzby dane z príjmov právnických osôb do roku 2025 na Slovensku

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 1 zobrazuje spomínané zmeny v sadzbe dane z príjmov PO od vzniku Slovenskej republiky až po súčasnosť. Podľa nášho názoru bola sadzba pri vzniku SR taká vysoká (45 %), pretože novovzniknutý štát potreboval financie na zaistenie stability ekonomiky a pociťoval neistotu, nakoľko ekonomika bola v procese transformácie. Vidíme, že sadzba dane mala najväčší pokles v roku 2004, keď sa zaviedla rovnaká sadzba pre fyzické a právnické osoby. Toto zníženie bolo podľa nášho názoru reakciou na modernizáciu daňového systému po vstupe do Európskej únie. Vývoj ukazuje, že sa daňové sadzby prispôbovali potrebám podnikateľského prostredia a ekonomickým podmienkam v Slovenskej republike.

Zásadná zmena nastala v roku 2020, keď sa zaviedla znížená sadzba 15 % pre spoločnosti, ktoré sa nazývajú mikrodaňovníci. Do roku 2024 platilo, že ak výnosy subjektu boli nižšie ako 49 790 EUR, tak sa uplatnila sadzba dane 15 %. Za zdaňovacie obdobie 2024 nastala zmena vo výške výnosov, podľa ktorých sa určuje sadzba. Tento limit sa zvýšil na 60 000 EUR.

Najväčšie zmeny za posledné roky nastanú v roku 2025. Znížená sadzba dane pre mikrodaňovníkov klesne na 10 % a taktiež sa zmení aj výška výnosov, ktoré ohraničujú

⁷ KRAJČÍR, Zdenko a kol. Prvý rok daňovej reformy alebo 19% v akcii. In *Inštitút finančnej politiky Ministerstvo financií SR*. [online]. Dostupné na: https://www.mfsr.sk/files/archiv/priloha-stranky/20000/2/EA8_TAX_REFORM.pdf

použitie tejto sadzby na maximálne 100 000 EUR. Tento krok má za cieľ podporiť rozvoj malých a stredných podnikov. Ak subjekt prekročí hranicu výnosov za zdaňovacie obdobie 100 000 EUR, aplikuje sa štandardná sadzba 21 %. Novelizáciou sa zavádza aj nová zvýšená sadzba dane pre právnické osoby, ktorých zdaniteľné príjmy v zdaňovacom období prekročia hranicu 5 000 000 EUR⁸. Nová sadzba môže prispieť k stabilizácii verejných financií.

Pre právnické osoby je podstatné, aby si sledovali, aká je výška ich zdaniteľných príjmov, a aby vedeli aplikovať správnu sadzbu dane. Čím vyššie sú výnosy, tým sa uplatňuje vyššia sadzba. Novelizácia sadzieb, ktorá nastala od roku 2025, sa použije za zdaňovacie obdobie od 1. januára 2025 v daňovom priznaní v roku 2026.

1.2.5 Zdaňovacie obdobie a lehota na podanie daňového priznania

Na Slovensku existujú dve zdaňovacie obdobia – kalendárny a hospodársky rok. Kalendárny rok trvá od 1. januára do 31. decembra. Po jeho skončení je daňovník povinný podať daňové priznanie do 3 mesiacov, teda do 31. marca. Ak chce posunúť podanie a platenie prípadnej dane, môže odložiť podanie najviac o ďalšie 3 mesiace, teda do 30. júna. Pokiaľ má subjekt aj zdaniteľné príjmy zo zdrojov v zahraničí, je možnosť predĺžiť lehotu podania najviac o 6 mesiacov, teda do 30. septembra. Je potrebné vyplniť a podať elektronický formulár, ktorý sa nachádza na stránke Finančnej správy – Oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania. Toto rozhodnutie musí odoslať najneskôr do 31. marca⁹. Hospodársky rok je charakterizovaný ako obdobie dvanástich nepretržite po sebe nasledujúcich mesiacov, ktoré nie sú totožné s kalendárnym rokom¹⁰.

K lehote podania sa viažu 3 typy daňového priznania. Prvý typ je riadne daňové priznanie, ktoré je podané v zákonnej lehote, napríklad, ak nie je podaný odklad, tak do 31. marca. Ak subjekt ešte počas zákonnej lehoty podá riadne daňové priznanie a následne zistí nejaký nesúlad, je potrebné, aby podal druhý typ priznania – opravné daňové priznanie. S tretím typom sa stretávame, ak daňovník má podané riadne priznanie, ale napríklad o 6 mesiacov zistí, že mal mať vyššie výnosy alebo náklady, ktoré sú významnou

⁸ Ďuriš, Sarah. Sadzby dane z príjmov právnických osôb v roku 2025. In *Podnikajte.sk* [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/sadzby-dane-z-prijmov-pravnickych-osob-2025>

⁹ Finančná správa Slovenskej republiky. 2023. *Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania za rok 2023*. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/756714-Pred%C4%BA%C5%BEenie-lehoty-na-podanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania-za-rok-2023>

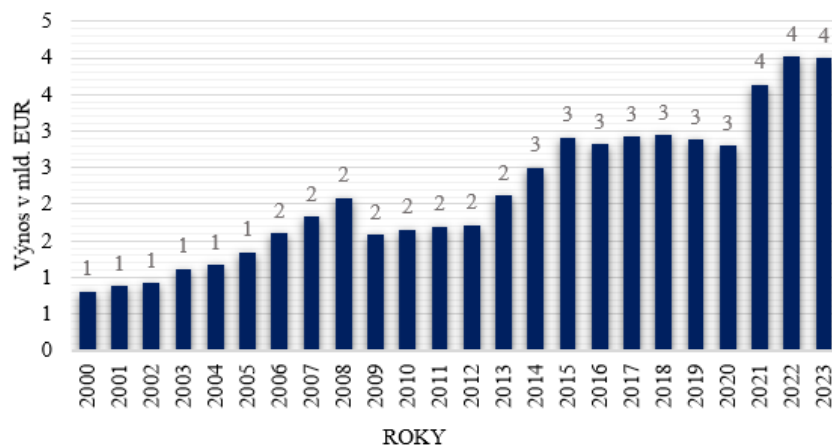
¹⁰ Finančná správa Slovenskej republiky. *Účtovné obdobie*. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/815355-%C3%9A%C4%8Dtovn%C3%A9-obdobie->

sumou v porovnaní s celkovými výnosmi, tak musí podať dodatočné daňové priznanie. Ak mala byť daňová povinnosť vyššia, tak z dodatočne vyčíslenej daňovej povinnosti daňový úrad vyrubí úroky z omeškania¹¹.

Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR

Príjem do štátneho rozpočtu bol od roku 2000 do roku 2023 relatívne bez veľkých zmien. Najväčší pokles bol zaznamenaný v roku 2020, čo spôsobila celosvetová pandémia, ktorá spomalila podnikateľskú činnosť. Toto spomalenie sa prejavilo, napríklad v zmene spotrebiteľského správania - v znížení dopytu po tovaroch a službách a to sa odzrkadlilo v poklese ziskov spoločností. Pandémia zanechala trvalé zmeny v podnikateľskom prostredí a firmy boli nútené sa prispôbiť novým podmienkam.¹²

Graf 2 Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR – Slovenská republika

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OECD

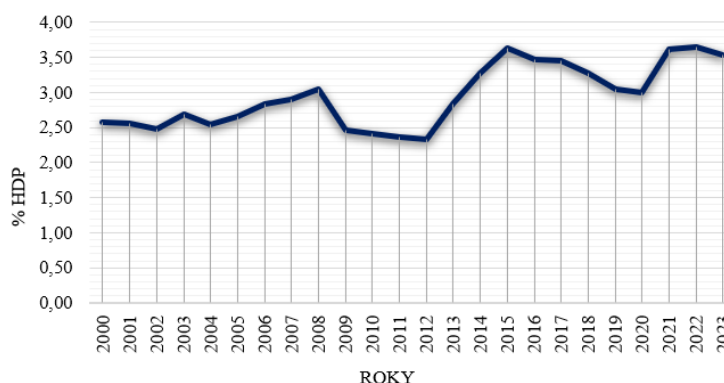
Ďalším významným faktorom, ovplyvňujúcim výber dane z príjmov PO, boli legislatívne zmeny v daňovom systéme, ako napríklad úprava sadzby dane či zavedenie nových opatrení proti daňovým únikom. V posledných rokoch taktiež narastá význam digitalizácie daňovej správy, čím sa umožňuje efektívnejší výber daní a zároveň sa znižujú daňové medzery. V dlhodobom horizonte je výnos dane z príjmov PO ovplyvnený ekonomickým cyklom a predovšetkým legislatívnymi zmenami. Ďalší vývoj bude zároveň závisieť od stability podnikateľského prostredia.

¹¹ Finančná správa Slovenskej republiky. *Dodatočné daňové priznanie*. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/487283-Dodato%C4%8Dn%C3%A9-da%C5%88ov%C3%A9-priznanie>

¹² FINANČNÁ SPRÁVA

Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP

Graf 3 Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP – Slovenská republika

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OECD

Graf č. 3 opisuje, ako sa menil podiel dane z príjmu právnických osôb ako % HDP. Podľa analýzy vývoja percento HDP začalo rásť od roku 2004 do roku 2008 vďaka daňovým reformám, ktoré obsahovali zníženie sadzby dane na prilákanie investícií a stimuláciu podnikateľského prostredia a ktoré mali predovšetkým podporiť ekonomický rast. Výrazný pokles nastal medzi rokmi 2009 až 2012, keď nastala finančná kríza, ktorá spôsobila spomalenie hospodárskeho rastu. Do roku 2020 sa ekonomický rast zase zrýchlil a ekonomika sa spamätala z finančnej krízy. Ekonomický rast bol spomalený po roku 2020 pandémiou COVID-19. Na grafe č. 3 vidíme opätovný úpadok z dôvodu opatrení, ktoré boli zavedené na zastavenie šírenia pandémie.

1.3 Daňová sústava Veľkej Británie

Daňová sústava Veľkej Británie predstavuje komplexný rámec, ktorý je kľúčový pre fungovanie ekonomiky, financovanie verejných služieb a podporu hospodárskeho rastu. Obsahuje rôzne druhy daní, ktoré spravuje inštitúcia HM Revenue & Customs. Tento systém sa neustále prispôbuje zmenám v ekonomickej a politickej sfére, pričom jeho hlavným cieľom je zabezpečiť efektívne a spravodlivé vyberanie daní a podporovať udržateľný hospodársky rozvoj.

Tabuľka 2 Štruktúra daňovej sústavy vo Veľkej Británii k 1.1.2025

Príame dane	Nepriame dane
Daň z príjmu FO, PO	Daň z pridanej hodnoty
Daň z dedičstva	Daň z poistenia
Daň z kapitálových výnosov	Spotrebné dane
Príspevky do národného poistenia	Kolkovná pozemková daň

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa shorts.uk¹³

¹³ SHORTS. List of taxes for UK individuals [online].

Podľa tabuľky č. 2 vidíme, že štruktúra daňovej sústavy Veľkej Británie je veľmi podobná daňovej sústave Slovenskej republiky. Ich základná štruktúra a princípy sú si veľmi blízke najmä vďaka medzinárodnej harmonizácii, spoločným pravidlám Európskej únie (pred Brexitom) a globálnym daňovým normám. Na základe tejto podobnosti je možné analyzovať daň z príjmu právnických osôb v oboch krajinách.

1.4 Daň z príjmov právnických osôb vo Veľkej Británii

Daň z príjmu právnických osôb vo Veľkej Británii predstavuje dôležitú súčasť daňového systému, ktorý reguluje zdanenie ziskov firiem. Tento systém zohráva zásadnú úlohu pri tvorbe verejných príjmov a má významný vplyv na podnikateľské prostredie v krajine. Veľká Británia aplikuje špecifickú sadzbu dane na príjmy právnických osôb, pričom zohľadňuje rôzne faktory, ako je výška zisku podniku, jeho veľkosť a dostupné daňové úľavy, ktoré môžu ovplyvniť výslednú daňovú povinnosť.

1.4.1 Subjekty dane z príjmov právnických osôb

Subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb vo Veľkej Británii, sú:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- zahraničná spoločnosť, ktorá má pobočku alebo kanceláriu na území Veľkej Británie, nazývaná ako zámorská spoločnosť,
- klub, združstvo alebo iné neregistrované združenie, napríklad športový klub.

Neregistrované združenie je skupina, ktorá sa stretáva za účelom, ktorý nie je ziskový, napríklad dobrovoľnícka organizácia. Až keď združenie začne generovať zisk, napríklad prostredníctvom obchodovania, vtedy sa stáva platiteľom dane z príjmu právnických osôb a je povinné podať daňové priznanie ako spoločnosť s ručením obmedzeným¹⁴.

Definícia subjektov, ktoré platia daň z príjmu právnických osôb vo Veľkej Británii, sa zásadne nelíši od definície subjektov, platiacich daň na Slovensku.

1.4.2 Predmet dane

Vo Veľkej Británii sa daň z príjmov právnických osôb platí z obchodných ziskov, investícií a predaja aktív za vyššiu cenu, ako sú náklady, čiže z účtovných ziskov. Tak isto ako na Slovensku, ak je spoločnosť rezidentom Veľkej Británie, tak platí daň z príjmu zo všetkých ziskov, ktoré dosiahla vo Veľkej Británii a v zahraničí. Pokiaľ nie je rezidentom, ale má na území Veľkej Británie kanceláriu, prípadne pobočku, tak predmetom dane

¹⁴ GOV.UK [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/unincorporated-associations>

z príjmu právnických osôb sú len zisky z aktív, ktoré sa nachádzajú na území Veľkej Británie¹⁵.

1.4.3 Základ dane

Daň z príjmu právnických osôb sa vypočíta z výnosov z obchodnej činnosti, napríklad z predaja tovaru a investícií po odpočítaní bežných výdavkov, napríklad mzdy a ďalších odpočítateľných nákladov. Daň sa tiež aplikuje na kapitálové zisky, ktoré vzniknú pri predaji aktív za cenu vyššiu, než je ich pôvodná hodnota. Zisk v širšom ponímaní je rozdiel medzi výnosmi a nákladmi. Ak spoločnosť vykáže stratu, teda náklady sú vyššie ako výnosy, môže túto stratu za určitých podmienok kompenzovať ziskami v budúcich rokoch. Základ dane sa následne upraví o neuznateľné výdavky a prípustné výdavky.¹⁶ Bližšie sa budeme venovať neuznateľným a prípustným nákladom v kapitole č. 4.

1.4.4 Sadzba dane z príjmov právnických osôb a jej vývoj

Vo Veľkej Británii je daň z príjmu právnických osôb vyberaná od spoločností na základe jej čistého príjmu, ktorý získa zo svojej podnikateľskej činnosti, zvyčajne počas jedného obchodného roka. Sadzby sú určené pre finančný rok, ktorý trvá od 1. apríla do 31. marca. Ak účtovné obdobie presahuje 31. marec a zahŕňa dve rôzne daňové sadzby, zisky spoločnosti sa rozdelia medzi dva finančné roky na základe toho, akú časť účtovného obdobia pokrýva každý finančný rok. Tento postup sa odlišuje od Slovenska, pretože ak spoločnosť presiahne výnosy, automaticky spadá pod vyššiu sadzbu a stráca štatút mikrodaňovníka. V posledných rokoch bola sadzba stanovená jednotne 19 % pre zdaňovacie obdobia od roku 2017 do roku 2022. Od roku 2023 sa hlavná sadzba zvýšila na 25 %, zatiaľ čo sadzba pre malé spoločnosti zostala na úrovni 19 %¹⁷.

Najaktuálnejšia štandardná sadzba dane sa aplikuje, ak je zisk spoločnosti nad 250 000 GBP, a znížená sadzba platí vtedy, ak sú zisky vo výške 50 000 GBP a menej.

Spoločnosti, ktoré dosahujú zisky z ťažby ropy, zemného plynu alebo majú práva na ťažbu ropy, známe ako „ring-fence“ spoločnosti, podliehajú odlišným daňovým sadzbám a platia dodatočnú daň z ich samostatných ziskov¹⁸. Daň z príjmu právnických osôb sa zvyčajne počíta rovnako pre všetky spoločnosti, no v prípade ziskov z určitých

¹⁵ GOV.UK [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/corporation-tax>

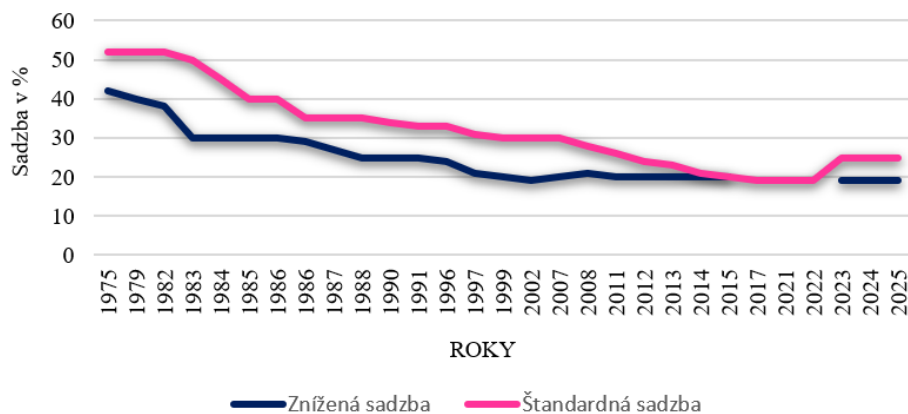
¹⁶ Accountants East London [online]. Dostupné na: <https://www.accountantseastlondon.com/blog/how-is-corporation-tax-calculated/>

¹⁷ SLEELY, Antony. Corporate tax reform. UK Parliament. [online]. Dostupné na: <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9178/>

¹⁸ GOV.UK [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/government/statistics/corporation-tax-statistics-2023/background-and-guidance-to-interpreting-corporation-tax-statistics-2023>

činností, ako je ťažba ropy a plynu, sa uplatňuje tzv. ring-fencing – t. j. ich vyčlenenie do samostatného daňového režimu. Na tieto zisky sa môže vzťahovať aj 100 % daňový odpočet kapitálových výdavkov v prvom roku. Režim ring-fencing bráni znižovaniu ziskov z ťažby ropy a plynu vo Veľkej Británii o straty z iných aktivít. Hlavná sadzba dane pre tieto spoločnosti je 30 % a odlišuje sa od štandardnej sadzby dane, ktorá je 25 %.¹⁹

Graf 4 Vývoj štandardnej a zníženej sadzby dane z príjmov právnických osôb vo Veľkej Británii

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa IFS TaxLab

Podľa grafu č. 4 vidíme, že sadzba dane z príjmu právnických osôb sa v rokoch 1981 až 2024 pohybovala v priemere na úrovni 30,16 %, pričom v roku 1982 dosiahla historické maximum 52 %, zatiaľ čo v roku 2017 klesla na najnižšiu hodnotu 19 %. V posledných desaťročiach je možné pozorovať jasný trend znižovania sadzby dane z príjmu právnických osôb vo Veľkej Británii. Zvýšenie sadzby od 1. apríla 2023 na 25 % (nárast o 6 % v porovnaní so sadzbou pred 1. aprílom 2023) môže byť odpoveďou na potrebu stabilizovať verejné financie po pandémie. Zavedenie nižšej sadzby pre malé podniky, ktorá zostáva na úrovni 19 %, naznačuje, že Veľká Británia naďalej usiluje o podporu malého a stredného podnikateľského sektora, ktorý zohráva dôležitú úlohu v ekonomike.

1.4.5 Zdaňovacie obdobie a lehota podanie daňového priznania

Na rozdiel od Slovenska vo Veľkej Británii sa rozlišujú 2 pojmy – účtovné obdobie a finančný rok. Zvyčajne je účtovné obdobie rovnako dlhé ako finančný rok. Finančný rok sa začína a končí dátumami, na ktoré sa vzťahuje účtovná závierka a výročná správa. Nazýva sa aj fiškálny rok a trvá od 1. apríla do 31. marca. Ak sa účtovné obdobie nezhoduje s finančným rokom dane z príjmov PO, je potrebné, aby spoločnosť rozdelila

¹⁹ North Sea Transition Authority. [online]. Dostupné na: <https://www.nstauthority.co.uk/regulatory-information/exploration-and-production/taxation/>

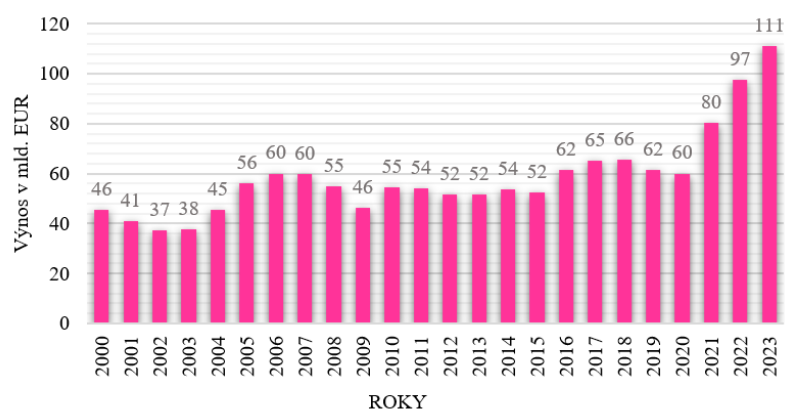
zdaniteľné zisky medzi 2 finančné roky. Spoločnosť si môže zmeniť účtovné obdobie, aby finančný rok bol kratší alebo dlhší ako 12 mesiacov. Zmení sa termín na podanie účtovnej závierky. Nie je nastavený maximálny limit, koľkokrát si môže subjekt skrátiť finančný rok, jedine minimum, a to o 1 deň. Predĺženie je maximálne na 18 mesiacov, a to len raz za 5 rokov. Existujú výnimky, keď sa môže predĺžiť finančný rok častejšie než každých 5 rokov, napríklad, ak má spoločnosť špeciálne povolenie od Companies House. Všetky tieto zmeny musí ohlásiť spoločnosť na HM Revenue and Customs²⁰.

Príkladom nezhodujúceho sa účtovného obdobia a finančného roku môže byť, ak účtovné obdobie trvá od 1. júla 2023 do 30. júna 2024. Prvých 9 mesiacov (od 1. júla 2023 do 31. marca 2024) patrí do finančného roka 2023, pretože finančný rok je od 1. apríla 2023 do 31. marca 2024. Týchto 9 mesiacov je spolu 274 dní, takže spoločnosť zaplatí daň z 274/365-tiny zdaniteľného zisku. Aplikuje sa sadzba dane, ktorá platila v roku 2023. Za 3 mesiace, ktoré ešte spadajú do finančného roka 2024, konkrétne 91 dní, zaplatí spoločnosť daň z 91/365-tiny zdaniteľného zisku pri sadzbe dane, ktorá platila v roku 2024²¹.

Lehota na podanie daňového priznania vo Veľkej Británii je 12 mesiacov po skončení účtovného obdobia. Ak daňovník nepodá priznanie do lehoty, vyrubia mu pokutu za oneskorené podanie. Výška pokuty závisí od toho, ako dlho po termíne podá priznanie, napríklad 1 deň alebo 3 mesiace²².

Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR

Graf 5 Výnos dane z príjmov právnických osôb do ŠR – Veľká Británia

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OECD

Vývoj výnosov bol do roku 2019 pomerne stabilný. Podľa grafu č. 5 môžeme vidieť, že aj vo Veľkej Británii klesli príjmy do štátneho rozpočtu kvôli pandémie.

²⁰ GOV.UK. *Change your company's year end*. [online]. 2025. Dostupné na: <https://www.gov.uk/change-your-companys-year-end>

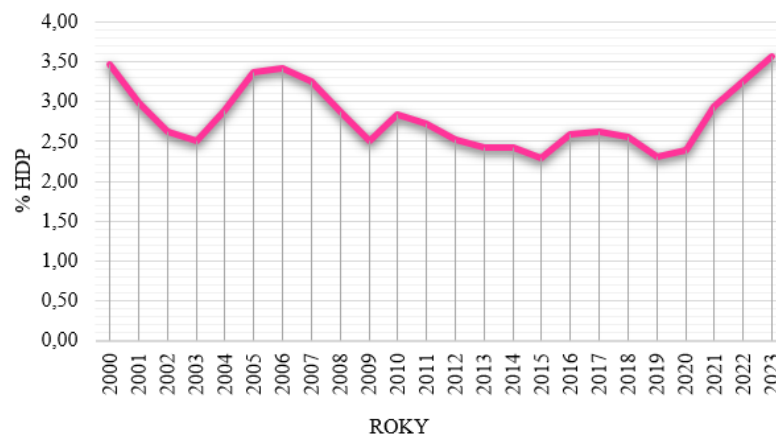
²¹ MYLAWYER.CO.UK. *Introduction to corporation tax*. [online]. Dostupné na: <https://www.mylawyer.co.uk/introduction-to-corporation-tax-a-A76058D76735/#link2>

²² GOV.UK. *Company tax returns*. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/company-tax-returns>

Myslíme si, že nárast výnosov od roku 2021 mohol byť spôsobený oživením ekonomiky, spoločnosti začali zase fungovať a tým dosahovať zisky. Ďalším dôvodom mohlo byť aj vystúpenie Veľkej Británie z Európskej únie. Brexit zmenil ekonomickú situáciu v krajine a prispôbenie sa niektorých odvetví novým podmienkam prinieslo stabilnejší výber dane z príjmu právnických osôb.

Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP

Graf 6 Podiel dane z príjmov právnických osôb ako % HDP - Veľká Británia

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OECD

Graf č. 6 zachytáva vývoj dane z príjmu PO ako % HDP od roku 2000 do roku 2023. Počas tohto obdobia bol najvyšší pomer daní k HDP vo Veľkej Británii v roku 2023 a najnižší v roku 2015. Najnižší pomer v roku 2015 mohol nastať kvôli tomu, že krajina sa nachádzala v hospodárskej recesii, preto aj výber dane nebol stabilný. Tak ako pri výnosoch do štátneho rozpočtu, tak aj v grafe č. 6 vidíme, že po vystúpení Veľkej Británie z Európskej únie podiel dane z príjmov PO na HDP začal rásť. V roku 2023 mohol byť pomer najvyšší na základe toho, že sa navýšili príjmy z iných sektorov alebo že sa zvýšila štandardná sadzba dane z 19 % na 25 %.

Dopad Brexitu na daň z príjmu právnických osôb vo Veľkej Británii bol napríklad v smerniciach o materských a dcérskych spoločnostiach a v smerniciach o úrokoch a licenčných poplatkoch, pretože tieto smernice už nie sú viazané Európskou úniou. Výsledok je taký, že úroky, licenčné poplatky a dividendy medzi európskymi a britskými spoločnosťami môžu podliehať zrážkovej dani, nakoľko pred Brexitom platilo oslobodenie²³.

²³ Norton Rose Fullbright. 2021. Impact of Brexit on Tax.

2 CIEĽ PRÁCE

Hlavným cieľom diplomovej práce je overiť vplyv vybraných daňových režimov na daňové zaťaženie spoločnosti v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii prostredníctvom výpočtu daňovej povinnosti a efektívnej daňovej sadzby konkrétnej spoločnosti. Na základe analýzy vybraných daňových režimov, ako sú odpočítateľné a pripočítateľné položky, daňová strata a náklady na výskum a vývoj, je cieľom práce vyhodnotiť rozdiely v základe dane a identifikovať výhody a nevýhody zdaňovania v oboch krajinách. Diplomová práca taktiež zahŕňa aj parciálne ciele.

Prvým čiastkovým cieľom je identifikovať najvýznamnejšie odpočítateľné a pripočítateľné položky, ovplyvňujúce výpočet základu dane. Zameriame sa najmä na porovnanie uznateľnosti vybraných daňových a nedaňových nákladov, pričom bude vyhodnotené, ako skúmané krajiny pristupujú k uznávaniu týchto položiek v daňovom systéme.

Ďalším čiastkovým cieľom práce je vyhodnotenie vplyvu daňovej straty a nákladov na výskum a vývoj na daňovú povinnosť skúmanej spoločnosti. Overíme, aké prístupy sú aplikované v oboch krajinách, a pokúsime sa navrhnúť zmeny pre Slovenskú republiku.

Posledným parciálnym cieľom je formulácia odporúčaní týkajúcich sa efektívnosti a spravodlivosti zdanenia korporátnou daňou v oboch vybraných krajinách. Na základe predchádzajúcich analýz budú formulované hodnotenia silných a slabých stránok zdaňovania právnických osôb v každej krajine, pričom sa pokúsime navrhnúť konkrétne opatrenia na zlepšenie daňovej politiky v kontexte podnikateľského prostredia a konkurencieschopnosti.

3 METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA

Pre vypracovanie diplomovej práce bolo kľúčové štúdium odbornej literatúry, ktorá sa zaoberala daňou z príjmov právnických osôb na Slovensku a vo Veľkej Británii, ako aj podrobné oboznámenie sa s daňovými predpismi v oboch vybraných krajinách. Tento krok umožnil identifikovať hlavné rozdiely v systémoch zdaňovania právnických osôb a pochopiť pravidlá týkajúce sa výpočtu základu dane, daňových úľav a iných aspektov, ktoré ovplyvňujú daňovú povinnosť. Teoretické zistenia vytvorili základ pre následnú praktickú analýzu a pomohli lepšie pochopiť fungovanie daňových systémov. Druhý krok bol výber konkrétneho príkladu spoločnosti s ručením obmedzeným, kde sme si určili výnosy, náklady a ostatné potrebné informácie, ktoré boli potrebné pri výpočte daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie 2024.

Záverečným krokom bol výpočet preddavkov na daň z príjmu právnických osôb na ďalšie zdaňovacie obdobie a výpočet efektívnej sadzby dane, na základe čoho sme vedeli určiť reálnu daňovú záťaž spoločnosti v oboch skúmaných krajinách.

Pre lepšiu prehľadnosť informácií bola použitá metóda grafického zobrazenia grafov. Táto metóda bola aplikovaná v teoretickej časti práce, kde slúžila na znázornenie napríklad vývoja daňovej sadzby dane z príjmov právnických osôb v oboch krajinách. Tabuľky boli využité aj v praktickej časti na porovnanie výsledkov, čo zjednodušilo analýzu a zvýšilo prehľadnosť.

V práci sme využili kvantitatívnu analýzu, ktorá spočívala vo výpočtoch základu dane a daňovej povinnosti na príklade spoločnosti. Komparatívna analýza bola použitá s cieľom porovnať daňové systémy v oboch krajinách z hľadiska daňového zaťaženia. Porovnanie sa realizovalo na základe výpočtov a legislatívnych rozdielov, čo umožňovalo identifikovať výhody a nevýhody jednotlivých prístupov. Praktická časť využívala empirickú metódu, pri ktorej sa aplikovali teoretické poznatky v konkrétnych výpočtoch.

Pri vypracovaní diplomovej práce sme využili aj metódy, ako sú dedukcia, syntéza a indukcia. Dedukcia bola využitá pri vyvodzovaní záverov analýzy. Syntézu sme využili pri spájaní rôznych informácií získaných z odborných zdrojov a praktických výpočtov. Pri analýze konkrétneho príkladu a pri výpočtoch daňovej povinnosti, na základe ktorých sme formovali všeobecné závery o daňových

systemoch, bola v práci aplikovaná metóda indukcie. Týmto spôsobom sme mohli získať komplexný pohľad na fungovanie daňových systémov a formulovať odporúčania pre prax v oblasti zdaňovania právnických osôb.

4 VÝSLEDKY PRÁCE

V kapitole č. 4 si priblížime výpočty efektívnej sadzby dane z príjmov právnických osôb na Slovensku a vo Veľkej Británii na konkrétnom príklade slovenskej spoločnosti. Pri každom kroku vo výpočte si vysvetlíme položky a potrebné úpravy, ktoré ovplyvňujú výslednú daň. Začneme výpočtom dane na Slovensku a následne vo Veľkej Británii a identifikujeme rozdiely, ktoré majú najvýraznejší vplyv na daňové zaťaženie spoločnosti v konkrétnej krajine.

4.1 Daňové zaťaženie spoločnosti v Slovenskej republike

Na zhodnotenie vplyvu dane z príjmu právnickej osoby sme zvolili príklad spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá sídli na Slovensku a je mesačným platcom dane z pridanej hodnoty podľa § 4. Jej hlavnou podnikateľskou činnosťou je poskytovanie služieb v oblasti informačných technológií. Počas zdaňovacieho obdobia spoločnosť pracovala na vývoji nového softvéru pre slovenskú komerčnú banku. Táto spoločnosť zamestnáva 3 zamestnancov, ktorí zabezpečujú chod a realizáciu obchodných operácií. V majetku má zaradené 2 automobily a 1 projektor, ktorý obstarala a zaradila do obchodného majetku v roku 2024. Obstarávacia cena projektora bola 15 500 EUR bez DPH. Neskôr v máji v roku 2024 ešte obstarala notebook, ktorého obstarávacia cena bola 2 000 EUR bez DPH.

Na to, aby sme vedeli správne vypočítať daň z príjmu PO, musíme poznať výsledok hospodárenia pred úpravou a skúmať všetky náklady analyticky. Nestačí, že si spoločnosť analyzuje náklady na konci zdaňovacieho obdobia, ale je dôležité túto činnosť robiť každý mesiac. V našom prípade, keď je spoločnosť platiteľom dane z pridanej hodnoty, je osoba zodpovedná za účtovanie dokladov povinná mesačne zatriediť náklady už pri účtovaní dokladu. Je to dôležité aj z hľadiska uplatnenia nároku na odpočet DPH – ak je totiž náklad považovaný za nedaňový, spoločnosť nemá nárok na odpočet DPH z daného dokladu.

Tabuľka 3 Výnosy spoločnosti za rok 2024

VÝNOSY	
Tržby z predaja služieb	650 000 EUR
Tržby z predaja majetku	20 000 EUR
Ostatný výnosy z hospodárskej činnosti	8 000 EUR
Kurzové zisky	200 EUR
Úroky z pôžičky	3 000 EUR
SPOLU	681 200 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Už podľa tabuľky č. 3 vidíme, že spoločnosť dosahovala najvyššie výnosy z poskytovania služieb. Naskytl sa aj predaj dlhodobého hmotného majetku. Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti si môžeme predstaviť ako napríklad zaokrúhľovanie platieb v hotovosti. Kreditné úroky plynuli spoločnosti z pôžičky, ktorú poskytla inej spoločnosti na základe zmluvy. Pri analýze sadzby dane nás bude zaujímať výška výnosov na určenie sadzby dane.

Tabuľka 4 Náklady spoločnosti za rok 2024

NÁKLADY	
Kancelárske potreby	25 000 EUR
Marketingové predmety - víno	2 000 EUR
Pohonné hmoty - daňové	2 100 EUR
Pohonné hmoty - nedaňové	525 EUR
Drobný hmotný majetok	1 175 EUR
Spotreba energie	300 EUR
IT služby	112 000 EUR
Opravy a udržiavanie	8 500 EUR
Cestovné náklady	3 000 EUR
Reprezentácia	16 000 EUR
Telefón a internet	4 000 EUR
Preprava	20 000 EUR
Nájomné	12 000 EUR
Administratíva	6 500 EUR
Nedaňové služby – lístky na koncert	100 EUR
Rezerva na ÚZ 2024	800 EUR
Mzdové náklady	38 000 EUR
Účtovné odpisy	52 400 EUR
Daň z motorových vozidiel	450 EUR
Zostatková cena predaného majetku	12 500 EUR
Dary na charitu	500 EUR
Zmluvné pokuty	320 EUR
Nezmluvné pokuty	1 000 EUR
Úroky z pôžičky od spriaznenej osoby	34 000 EUR
Kurzové straty	500 EUR
Ostatné finančné náklady	400 EUR
SPOLU	354 070 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe tabuľky č. 4 sme analyzovali všetky náklady, ktoré spoločnosť mala za rok 2024. Pri výpočte dane budeme musieť identifikovať pripočítateľné položky, ktoré nám budú zvyšovať základ dane. V tabuľke č. 4 sumarizujeme konkrétne typy nákladov. Pri určení hodnoty výsledku hospodárenia je potrebné sa

zamerat' na dôkladnú analýzu nákladov, pretože, ak spoločnosť dosiahne účtovnú stratu, po pripočítaní nedaňových nákladov a rezerv vznikne kladný upravený základ dane, ktorý bude zdanený príslušnou sadzbou dane.²⁴ To neznamená, že automaticky pri účtovnej strate nebude spoločnosť platiť daň z príjmov.

Medzi ďalšie kľúčové informácie o spoločnosti, ktoré majú vplyv na výpočet dane z príjmov, patria:

- nezaplatené náklady do 31.12.2024 za účtovné služby vo výške 800 EUR,
- záväzky po splatnosti viac ako 360 dní vo výške 1 500 EUR,
- v aktuálnom zdaňovacom období 2024 zaplatené náklady z roku 2023, ktoré podliehali úhrade za účtovné služby a prenájom vo výške 1 200 EUR,
- použitá rezerva na účtovnú závierku za rok 2023 vo výške 800 EUR,
- rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi, pričom daňové boli vyššie ako účtovné vo výške 2 700 EUR,
- daňová strata z roku 2022 vo výške 55 000 EUR,
- zaplatené preddavky na daň z príjmu PO vo výške 22 000 EUR,
- náklady na výskum a vývoj – softvér a licencie 15 000 EUR.

Aj tieto položky ovplyvňujú výpočet dane. V tomto kroku je nevyhnutné, aby v procese daňovej analýzy boli identifikované aj ďalšie detaily, ako napríklad prijaté faktúry a ich splatnosť alebo to, či sú uhradené tie faktúry, ktorých náklad podlieha zaplateniu.

4.2 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Slovenská republika

V tejto časti sa podrobnejšie zameriame na vplyv vybraných položiek, ktoré ovplyvňujú výpočet základu dane pri stanovení dane z príjmov právnických osôb na Slovensku. Základ dane predstavuje kľúčový údaj, z ktorého sa následne vypočítava samotná daňová povinnosť právnickej osoby. Je dôležité správne porozumieť týmto položkám, aby bolo možné efektívne optimalizovať daňovú povinnosť a zároveň dodržať platnú daňovú legislatívu.

²⁴ JASPIS. *Pripočítateľné a odpočítateľné položky*. Jaspis.sk. [online]. [cit. 2025-02-03]. Dostupné na: <https://jaspis.sk/aktuality/pripocitatelne-a-odpocitatelne-polozky>

Tabuľka 5 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Slovenská republika

Pripočítateľné položky		Odpočítateľné položky	
Pohonné hmoty - nedaňové	525 EUR	Zaplatené náklady 2023	1 200 EUR
Reprezentácia	16 000 EUR	Použitá rezerva na ÚZ 2023	800 EUR
Nedaňové služby – lístky na koncert	100 EUR	Rozdiel ÚO > DO	2 700 EUR
Rezerva na ÚZ 2024	800 EUR		
Dary	500 EUR		
Nezmluvné pokuty	1 000 EUR		
Nezaplatené náklady do 31.12.	800 EUR		
Záväzky po splatnosti 360 dní	300 EUR		
SPOLU	20 025 EUR	SPOLU	4 700 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

V tabuľke č. 5 vidíme všetky pripočítateľné a odpočítateľné položky, ktoré ovplyvnia výslednú daňovú povinnosť spoločnosti. Postupne si každú položku charakterizujeme.

1) Pripočítateľné položky zvyšujú základ dane a sú to náklady, ktoré podľa zákona o dani z príjmov neuznávame ako daňové.

Najčastejšie sú takými položkami:

- trvalo nedaňové náklady,
- dočasne nedaňové náklady,
- náklady, ktoré majú limitovanú výšku ustanovené podľa zákona o dani z príjmov alebo iných osobitných predpisov.

Trvalo nedaňové náklady v našom príklade sú:

- Nedaňové pohonné hmoty vo výške 525 EUR – ak konateľ využíva automobil, ktorý je zaradený do majetku spoločnosti aj súkromne, zväčša sa využíva paušálne rozdelenie nákupu pohonných látok v pomere 80/20. 80 % je daňový náklad a 20 % nedaňový, ktorý sa berie ako súkromné využívanie automobilu. Tento pomer možno určiť nielen pri automobile, ale aj pri iných predmetoch, ako napríklad pri notebooku.
- Reprezentácia vo výške 16 000 EUR – ak konateľ pozve obchodných partnerov na pracovný obed, chce tým zabezpečiť dosahovanie budúcich príjmov alebo zlepšenie imidžu spoločnosti, ale nie je to daňovo uznateľné. Taktiež nie je ani povolený odpočet dane z pridanej hodnoty.
- Nedaňové služby – lístky na koncert vo výške 100 EUR – napríklad, ak na

prijatej faktúre od telekomunikačnej spoločnosti za telefón môžeme vidieť, že konateľ poslal SMS do nejakej súťaže. V praxi sa môže vyskytnúť aj nedaňová spotreba, napríklad konateľ tankuje na pumpe a kúpi si cigarety. Cigarety sú súkromným nákupom konateľa a nesúvisia s činnosťou spoločnosti. V našom prípade ide o nákup lístkov na koncert.

- Dary vo výške 500 EUR – poskytnie ich spoločnosť iným osobám. V praxi sa stretávame aj so situáciou, že spoločnosť daruje mesačne určitú sumu, napríklad do nemocnice. Celá darovaná suma zvyšuje základ dane.
- Nezmluvné pokuty vo výške 1 000 EUR – pokuty, ktoré subjekt zaplatí, ak poruší právne, daňové a environmentálne predpisy. Často vyskytujúcim sa trvalým nedaňovým nákladom sú nezmluvné pokuty. Pod týmto pojmom si vieme predstaviť napríklad úroky z omeškania, ktoré vyrubil príslušný daňový úrad subjektu za omeškanie platby DPH alebo pokuty za oneskorené podanie súhrnného výkazu. Patrí sem aj penále za oneskorenú platbu odvodov do Sociálnej a zdravotnej poisťovne²⁵.

Dočasne nedaňové náklady, ktoré sa vyskytujú v našom príklade:

- Rezerva na ÚZ 2024 vo výške 800 EUR – najpoužívanejším dočasným nedaňovým nákladom sú rezervy. Spoločnosť ich vytvára na pokrytie budúcich výdavkov. Spoločnosť používa rezervu hlavne na zostavenie účtovnej závierky alebo odhad energií. Suma rezervy bude odpočítaná od základu dane ako odpočítateľná položka v tom zdaňovacom období, v ktorom bude využitá. Existuje aj daňová rezerva, a to na nevyčerpané dovolenky, vrátane poisťného.
- Nezaplatené náklady do 31.12. vo výške 1 200 EUR – ak tieto výdavky nebudú uhradené k poslednému dňu zdaňovacieho obdobia, spoločnosť je povinná o ich sumu zvýšiť základ dane. Jedná sa o výdavky na služby, o ktorých vieme, že boli uskutočnené, napríklad účtovné alebo právne služby. Patrí sem aj nájomné. V zdaňovacom období, v ktorom ich spoločnosť uhradí, si môže znížiť základ dane. Tento princíp sa uplatňuje aj pri zmluvných pokutách²⁶.

²⁵ FINANČNÁ SPRÁVA SR. *Nedaňové výdavky* [online]. 2024. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/266781-Neda%C5%88ov%C3%A9-v%C3%BDdavky->.

²⁶ Struhárová, M. (2021). Pripočítateľné a odpočítateľné položky v daňovej optimalizácii. JASPIS.

- Závazky po splatnosti viac ako 360 dní vo výške 300 EUR – záväzkový vzťah je právny, v rámci neho je dlžník povinný splniť povinnosť voči veriteľovi, pretože veriteľ má právo požadovať splnenie určitej povinnosti. Daňová legislatíva zaviedla pre nesolidných dlžníkov, neuhrádzajúcich si svoje záväzky, postup, pri ktorom sú povinní zdaňovať tieto neuhradené záväzky podľa lehoty po splatnosti daného záväzku. Ak si dlžník neplní svoje povinnosti voči veriteľom, navyšuje sa mu základ dane za každé zdaňovacie obdobie, pokiaľ všetky záväzky neuhradí.

Pri záväzkoch je dôležité poznať počet dní po splatnosti. Tento prístup sa uplatňuje len v prípade subjektov, ktoré účtujú v sústave podvojného účtovníctva a úprava základu dane o výšku záväzku je nasledovná:

- 20 % menovitej hodnoty záväzku, prípadne nesplatennej časti, ak od lehoty splatnosti uplynula doba dlhšia ako 360 dní,
- 50 % menovitej hodnoty záväzku, prípadne nesplatennej časti, ak od lehoty splatnosti uplynula doba dlhšia ako 720 dní,
- 100 % menovitej hodnoty záväzku, prípadnej nesplatennej časti, ak od lehoty splatnosti uplynula doba dlhšia ako 1 080 dní.

Podstatou zdaňovania neuhradených záväzkov je, že základ dane spoločnosti sa zvýši o percento z menovitej hodnoty záväzku, ktorá nebola uhradená do posledného dňa zdaňovacieho obdobia. Nie je možné predlžovať lehotu splatnosti, pretože je stanovená pri vzniku záväzku²⁷. V našom príklade máme celkovú sumu záväzku, ktorý nie je uhradený, 1 500 EUR a lehota po splatnosti je viac ako 360 dní. Výsledkom pripočítateľnej položky je 20 % z 1 500 EUR, čiže 300 EUR.

Náklady s limitovanou výškou podľa zákona o dani z príjmov, vyskytujúce sa v našom príklade:

- Marketingové predmety – víno vo výške 2 000 EUR – tento typ nákladu je limitovaný určitou sumou alebo percentom a daňovo uznateľný je do tejto výšky. Najpoužívanejším nákladom je marketing. Z pohľadu marketingu sa dostávame do 2 situácií. Prvou situáciou je, keď hodnota marketingového predmetu, napríklad vína je nižšia ako 17 EUR bez DPH. Spoločnosť si môže

Dostupné na: <https://jaspis.sk/aktuality/pripocitatelne-a-odpocitatelne-polozky>

²⁷ Daňové centrum. (2023). *Úprava základu dane o neuhradené záväzky*. Daňové centrum. Dostupné na: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/uprava-zakladu-dane-o-neuhradene-zavazky-toptema-dc-12-2023.htm>

uznať tento náklad ako daňový a má aj právo na odpočet dane z pridanej hodnoty. V druhom prípade, ak je hodnota fľaše vína vyššia ako 17 EUR bez DPH, tak spoločnosť nemá nárok na odpočet DPH a nie je to ani daňovo uznateľný náklad. Podľa nášho názoru firmy majú možnosť optimalizácie v oblasti marketingu, pretože zákon im povoľuje uznať náklad ako daňový do 17 EUR bez DPH²⁸. Víno je špecifickým prípadom. Aj keď spoločnosť spĺňa podmienky na odpočet DPH, tak pri vypracovaní daňového priznania z príjmov PO sa musí overiť celková hodnota nákladov na obstaranie vína. Túto problematiku si priblížime neskôr pri výpočte upraveného základu dane.

- Úroky z pôžičky od spriaznenej osoby vo výške 34 000 EUR – ďalšie obmedzenie je pri úrokoch z úverov a pôžičiek od spriaznených osôb, presahujúcich 25 % EBITDA. Spriaznená osoba je tá, ktorá je v určitom vzťahu so subjektom. Tento vzťah môže byť právny, majetkový a rodinný. Príkladom sú členovia rodiny spoločníka, ktorý vlastní spoločnosť. Ak by firma vystavovala faktúry na člena rodiny alebo majetkovo prepojenú firmu, musí brať do úvahy trhové ceny, napríklad pri predaji neodpísaného auta nad 10 000 EUR konateľovi spoločnosti. Suma nad 10 000 EUR sa berie ako kontrolovaná transakcia a je potrebné vypracovanie transferovej dokumentácie, v ktorej je stanovená trhová cena služby alebo majetku.²⁹ V našom príklade spoločnosti bola poskytnutá pôžička od spriaznenej osoby a preyšuje sumu 10 000 EUR. Túto skutočnosť musíme neskôr zohľadniť pri výpočte základu dane .

2) Odpočítateľné položky zahŕňajú náklady, ktoré spoločnosť v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach zahrnula do základu dane z dôvodu nesplnenia podmienok na uznanie ako daňového nákladu. V danom zdaňovacom období znižujú základ dane. Podľa tabuľky č. 5 vidíme, že našom príklade sú takýmito položkami:

- Náklady účtované v roku 2023, ale uhradené v roku 2024 vo výške 1 200 EUR – keďže spoločnosť k 31.12.2023 nezaplatila faktúru, ktorej obsahom bolo spracovanie účtovníctva, tak za zdaňovacie obdobie 2023 sa musela táto

²⁸ Struhárová, M. (2021). Pripočítateľné a odpočítateľné položky v daňovej optimalizácii. JASPIS. Dostupné na: <https://jaspis.sk/aktuality/pripocitateľne-a-odpocitateľne-položky>

²⁹ Daňové centrum. (2024). Kontrolované transakcie medzi prepojenými osobami v daňovom priznaní. Daňové centrum. Dostupné na: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/kontrolovane-transakcie-medzi-prepojenymi-osobami-v-danovom-priznani-aktualita-dc-4-2024.htm>

suma 1 200 EUR pripočítať k základu dane. V priebehu roka 2024 spoločnosť faktúru uhradila, preto si môže za zdaňovacie obdobie 2024 odpočítať od základu dane 1 200 EUR.

- Použitá rezerva na ÚZ 2023 vo výške 800 EUR – rezerva na zostavenie účtovnej závierky za rok 2023 bola použitá v roku 2024 a keďže bola v roku 2023 vykázaná ako pripočítateľná položka, spoločnosť má nárok si ju za rok 2024 zahrnúť do odpočítateľných položiek.
- Rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi vo výške 2 700 EUR – účtovnej jednotke vyšiel rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi, pretože si uplatnila vyššie účtovné odpisy. Rozdiel je odpočítateľná položka³⁰.

4.3 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Veľká Británia

Daňový systém Veľkej Británie je považovaný za prehľadný a efektívny, najmä v porovnaní inými európskymi krajinami. Vyznačuje sa jasne definovanými pravidlami a relatívne stabilným legislatívnym rámcom, čo umožňuje podnikateľským subjektom lepšiu predvídateľnosť daňových povinností. Aj keď vo Veľkej Británii aj v Slovenskej republike platí pravidlo, že náklady, súvisiace s dosahovaním, udržiavaním a zabezpečením príjmov, sú daňovo uznateľné, britská daňová legislatíva poskytuje väčšiu flexibilitu. Spoločnosti vo Veľkej Británii majú viac možností na optimalizáciu základu dane, pričom významnú úlohu zohráva rozsiahly systém kapitálových úľav, ktoré umožňujú efektívnejšie rozloženie nákladov na investície.

Pri analýze daňového zaťaženia vo Veľkej Británii sme vychádzali z rovnakých nákladov, ktoré vznikli v podmienkach Slovenskej republiky, avšak na ich posúdenie sme aplikovali daňové právo Veľkej Británie. To znamená, že samotná štruktúra nákladov zostáva nezmenená, ale pri posudzovaní sme uplatnili britské daňové predpisy, ktoré ovplyvňujú daňovú uznateľnosť. Tento prístup nám umožňoval porovnať efektívnosť daňových systémov oboch krajín a vyhodnotiť, ako odlišné legislatívne rámce vplývajú na výšku základu dane a na výslednú daňovú povinnosť konkrétnej spoločnosti.

³⁰ Podnikajte.sk. (2023). Daňové priznanie právnickej osoby 2023. Podnikajte.sk. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danove-priznanie-pravnickej-osoby-2023>

Tabuľka 6 Pripočítateľné a odpočítateľné položky – Veľká Británia

Pripočítateľné položky		Odpočítateľné položky	
Reprezentácia	16 000 EUR	Kapitálové príspevky	17 500 EUR
Nedaňové služby – lístky	100 EUR		
Nezmluvné pokuty	1 000 EUR		
Účtovné odpisy	52 400 EUR		
SPOLU	69 500 EUR	SPOLU	17 500 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 6 nám indikuje, ktoré položky ovplyvňujú základ dane pri výpočte dane vo Veľkej Británii. Analýza vzhľadom na daňové právo Veľkej Británie ukazuje, že počet položiek je značne nižší ako pri analýze položiek v Slovenskej republike v tabuľke č. 5. Následne si zhodnotíme vplyv každej položky samostatne.

1) Pripočítateľné položky sú vo Veľkej Británii charakterizované rovnako ako na Slovensku. Tvoria ich náklady, ktoré nie sú daňovo uznateľné a ich podstatou je zvýšenie základu dane.

V našom príklade sa vyskytujú nasledujúce položky:

- Reprezentácia vo výške 16 000 EUR – vo Veľkej Británii sú náklady na reprezentáciu, ktoré spoločnosti vynakladajú na zábavu, stravovanie alebo iné formy pohostinnosti pre klientov, obchodných partnerov alebo zamestnancov, regulované striktne podľa daňových pravidiel tak isto ako v Slovenskej republike.
- Nedaňové služby – lístky na koncert vo výške 100 EUR – všetky náklady na súkromné účely sú považované vo Veľkej Británii za nedaňové náklady a je potrebné ich pripočítať k základu dane.
- Nezmluvné pokuty vo výške 1 000 EUR – nezmluvné pokuty sú považované za náklady, ktoré nie sú daňovo uznateľné. Tieto pokuty sú obvykle uložené subjektom za porušenie rôznych predpisov alebo noriem, ktoré priamo nesúvisia s ich podnikateľskou činnosťou, a teda sa nevzťahujú na náklady, ktoré by pomohli firme dosiahnuť alebo udržať príjmy. Patrí sem napríklad pokuta z daňového úradu za oneskorenú platbu DPH³¹.
- Účtovné odpisy vo výške 52 400 EUR – odpisy sú vo Veľkej Británii špecifické, nie je možné zahrnúť ich do daňových nákladov a celá suma

³¹ AXA UK. "Allowable Expenses for Limited Companies". AXA Business Insurance.

odpisov zvyšuje základ dane. Problematiku odpisov si vysvetlíme neskôr v podkapitole č. 4.4 Odpisovanie dlhodobého majetku.

2) Odpočítateľné položky zahŕňajú náklady, ktoré sú považované za potrebné na generovanie príjmu a ktoré môžu znížiť základ dane. Na rozdiel od Slovenskej republiky Veľká Británia ich má podstatne menej. V našom príklade je nasledujúca položka:

- Kapitálové príspevky vo výške 17 500 EUR – sú ako daňové úľavy, ktoré umožňujú spoločnostiam odpočítať si obstarávaciu cenu majetku od základu dane. Do majetku, ktorý sa považuje za investície, patria zariadenia, stroje alebo služobné autá. Tieto úľavy pomáhajú subjektom znížiť daňové zaťaženie, keď investujú do dlhodobého majetku a úzko súvisia s odpismi majetku.³²

Tabuľka 7 Zhrnutie pripočítateľných a odpočítateľných položiek podľa krajiny

Pripočítateľné položky		Odpočítateľné položky	
<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>	<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>
20 025 EUR	69 500 EUR	4 700 EUR	17 500 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa tabuľky č. 7 sú veľké rozdiely vo výsledných sumách. Pri výpočte dane vo Veľkej Británii bude zvyšok základu dane až o cca 3,5-krát vyšší ako na Slovensku. Aj keď Veľká Británia má podstatne menej pripočítateľných položiek v porovnaní so Slovenskom, najväčší nárast v celkovej sume je kvôli odpisom majetku, ktoré má Veľká Británia ako nedaňové náklady. Čo sa týka odpočítateľných položiek, vidíme, že aj keď vo Veľkej Británii si spoločnosť uplatňuje len 1 odpočítateľnú položku na rozdiel od Slovenska, tak položka kapitálové príspevky v hodnote 17 500 EUR bude znižovať základ dane o cca o 3,7-krát viac ako pri výpočte základu dane na Slovensku. V slovenskom daňovom systéme spoločnosti musia posudzovať viac položiek, ktoré zvyšujú základ dane ako vo Veľkej Británii. Najzásadnejší rozdiel v položkách, ovplyvňujúcich základ dane, nastáva v odpisoch majetku.

³² GOV.UK. "Capital Allowances". Dostupné na: www.gov.uk/capital-allowances.

4.4 Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku

Slovenská republika

Odpisy sú významnou súčasťou dane z príjmu právnických osôb, pretože zabezpečujú postupné zahrnutie obstarávacej ceny dlhodobého majetku do daňových nákladov, čím sa znižuje základ dane. Tento spôsob vedie k optimalizácii daňovej povinnosti a k plynulejšiemu hospodáreniu podniku, pretože náklady sa rozkladajú v čase.

Pred tým, ako sa začne dlhodobý majetok odpisovať, musíme sa pozrieť na jeho obstarávaciu cenu, ktorá zahŕňa aj súvisiace náklady, ako sú doprava, montáž či clo. Ak je obstarávacia cena dlhodobého hmotného majetku vyššia ako 1 700 EUR a životnosť je dlhšia ako 1 rok, tak vzniká povinnosť odpisovania. Pri nehmotnom dlhodobom majetku musí byť obstarávacia cena vyššia ako 2 400 EUR³³. V našom príklade sme si vybrali na výpočet odpisov notebook. Cena, za ktorú spoločnosť obstarala notebook, bola 2 000 EUR. Keďže suma 2 000 EUR je vyššia ako 1 700 EUR, tak spoločnosť musí notebook zaradiť do dlhodobého majetku.

Po preskúmaní obstarávacej ceny nasleduje zaradenie do príslušnej odpisovej skupiny podľa typu majetku. V Slovenskej republike existujú tieto odpisové skupiny podľa tabuľky č. 8.

Tabuľka 8 Odpisové skupiny dlhodobého majetku

Odpisová skupina	Doba odpisovania (roky)	Príklad majetku
0	2	elektrické automobily
1	4	počítače
2	6	nábytok
3	8	turbíny
4	12	lode
5	20	administratívna budova
6	40	hotely

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe tabuľky č. 8 vieme určiť, že notebook, ktorý spoločnosť obstarala v roku 2024, spadá do odpisovej skupiny č. 1 a jeho obstarávacia cena 2 000 EUR sa bude postupne počas 4 rokov (48 mesiacov) rozkladať do nákladov. 4 roky predstavujú predpokladanú životnosť majetku.

³³ DLHODOBÝ majetok a jeho odpisovanie – TOP téma DC 11/2024 [online]. Daňové centrum, 2024 [cit. 26.2.2025]. Dostupné na: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/dlhodoby-majetok-a-jeho-odpisovanie-top-tema-dc-11-2024.htm>

Tabuľka 9 Odpisový plán notebooku (v EUR)

Rok	Zostatková cena	Uplatnený odpis	Oprávky
2024	1 666,67	333,33	333,33
2025	1 166,67	500,00	833,33
2026	666,67	500,00	1 333,33
2027	166,67	500,00	1 833,33
2028	0,00	166,67	2 000,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa odpisového plánu v tabuľke č. 9 vieme určiť, koľko z obstarávacej ceny notebooku vstupuje do nákladov za rok 2024. Keďže spoločnosť zaradila majetok v máji 2024, tak nie je možné si uplatniť celý ročný odpis.

Výpočet pomernej časti odpisu za rok 2024 je:

$$((2\ 000/4)/12)*8 = 333,33 \text{ EUR}$$

Pri rovnomernom odpisovaní sa obstarávacia cena delí rovnomerne medzi roky, preto sa ročný odpis vypočítal v našom prípade $2\ 000/4 = 500$ EUR. Keďže notebook bol zaradený počas roka 2024, konkrétne v máji, tak sme museli vypočítať pomernú časť. Ročný odpis sme vydělili 12 mesiacmi, tým sme získali mesačný odpis a následne vynásobili mesiacmi, v ktorých bol notebook už zaradený do majetku, čiže 8 mesiacov. Za rok 2024 si spoločnosť môže uplatniť len 333,33 EUR odpisov do nákladov na základe metódy rovnomerného odpisovania. Túto metódu si podniky volia pri odpisovaní samostatne hnutelných vecí a súborov hnutelných vecí. Zvyšok 1 666,67 EUR predstavuje zostatkovú cenu majetku, ktorá sa premietne do nákladov ďalšie roky.

Veľká Británia

Odpisovanie dlhodobého majetku je kľúčovou zložkou daňového plánovania po celkom svete. Vo Veľkej Británii sa účtovné odpisy používajú v bežnom finančnom výkazníctve a nie sú považované za daňové náklady na rozdiel od Slovenskej republiky.

Vo Veľkej Británii neexistuje hranica obstarávacej ceny, ktorá by určovala, že sa majetok musí odpisovať. Pravidlá si každá spoločnosť určuje vo svojej internej smernici. V našom prípade sa spoločnosť rozhodla, že notebook zaradí do majetku a bude ho odpisovať, pretože ho bude využívať ďalšie roky. Na to, aby sme vedeli vypočítať ročný odpis majetku, potrebovali sme zistiť odpisovú sadzbu notebooku.

Vo Veľkej Británii neexistuje žiadna odpisová skupina a roky odpisovania, ktoré by boli stanovené zákonom, preto je to slobodná voľba každej spoločnosti.

Prvým krokom na zistenie ročného odpisu je stanovenie predpokladanej doby, počas ktorej bude notebook fungovať a bude sa používať. V priemere sa pri takomto type majetku stanovuje doba 3 až 5 rokov. V našom príklade predpokladáme, že notebook bude spoločnosť využívať 4 roky. Čo sa týka metódy odpisovania, tak vo Veľkej Británii existujú dve. Zníženie zostatku sa používa, ak sa odpisuje majetok, ktorý má vyššiu obstarávaciu cenu, napríklad nákladné auto, pretože na začiatku životnosti stráca vysokú hodnotu. V prvom roku budú odpisy vypočítané percentami. Majetok, ktorý nemá vysokú obstarávaciu hodnotu, sa odpisuje metódou priameho spôsobu odpisovania. Táto metóda spočíva v tom, že majetok sa diskontuje počas celých rokov životnosti v rovnakých sumách³⁴. Výpočet ročného odpisu notebooku na základe metódy priameho spôsobu odpisovania je nasledovný:

$$(2\ 000/4) = 500 \text{ EUR}$$

Vo Veľkej Británii by spoločnosť mala ročný odpis notebooku v celkovej výške 500 EUR a slúžil by na zobrazenie nákladu v číslach. Pri spracovaní daňového priznania sa musíme pozrieť na odpisy z ich daňového pohľadu. Celý ročný účtovný odpis 500 EUR je nedaňový a musíme ho pripočítať k základu dane. Rovnako musíme postupovať aj v ďalšom zdaňovacom období, až pokiaľ sa majetok úplne neodpíše.

Kapitálové príspevky

Kapitálové príspevky sú dostupné pre vlastníkov nehnuteľností a investorov, ako aj pre platiteľov dane z príjmu právnických osôb. Sú cenným stimulom pre takmer všetky podniky. Stanovené sú podľa typu majetku a výšky investície. Uplatniť sa môžu len v období, v ktorom sa investícia obstarala. Výhodou kapitálových príspevkov je, že vďaka nim sa dá znížiť základ dane a výsledná splatná daň a uvoľní sa cash flow na ďalšie investície. Existujú rôzne typy kapitálových príspevkov:

- Ročný investičný príspevok (Annual Investment Allowance) – je to daňové ustanovenie, ktoré umožňuje spoločnostiam odpočítať značnú časť svojich oprávnených nákladov v roku obstarania investície. Ich maximálna hodnota je

³⁴ ACCOTAX. (2023). How to calculate depreciation. Dostupné na: <https://accotax.co.uk/calculate-depreciation/>

1 000 000 GBP.

- Príspevky za prvý rok (First Year Allowances) – fungujú ako motivácia, aby spoločnosti investovali do energeticky účinných a environmentálne priaznivých zariadení a technológií, napríklad obstaranie solárnych panelov. Musia spĺňať prísne kritéria na úsporu energie. Vláda chce týmto príspevkom povzbudiť podniky, aby využívali ekologickejšie postupy.
- Úplné výdavky – umožňujú podnikom odpočítať 100 % oprávnených výdavkov na majetok za rok, v ktorom vznikli. Výdavky sa musia týkať nového, nepoužitého majetku a nemôžu to byť automobily ani majetok, ktorý bol získaný na lízing. Existuje aj 50 % sadzba za prvý rok pre výdavky v oblasti klimatizácie, osvetlenia a elektriny. Zvyšných 50 % sa odpisuje postupne cez účtovné odpisy³⁵.

V príklade sme využili kapitálový príspevok, konkrétne ročný investičný príspevok na obstaraný notebook a projektor. Tento majetok spoločnosť považuje za investíciu do budúcnosti, nakoľko spĺňa podmienku na zaradenie do ročného investičného príspevku, pretože celková suma za majetok je 17 500 EUR a je nižšia ako 1 189 230 EUR (po prepočte 1 000 000 GBP)³⁶.

Tabuľka 10 Odpisy majetku vs. Kapitálový príspevok

Nedaňové odpisy majetku	Daňový kapitálový príspevok
52 400 EUR	17 500 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z tabuľky č. 10 vyplýva, že aj napriek použitiu kapitálového príspevku, ktorý slúži na zníženie základu dane, nám stále zostávajú odpisy, ktoré nie sú daňovo uznané. Tieto nedaňové odpisy zvyšujú základ dane o významnú sumu 52 400 EUR, keďže je do týchto nedaňových odpisov zahrnutý aj majetok, ktorý spoločnosť nadobudla ešte v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach. Na takýto majetok už nie je možné uplatniť odpočet kapitálových príspevkov.

Kľúčový rozdiel medzi Slovenskom a Veľkou Britániou spočíva v spôsobe, akým sa s odpismi zaobchádza pri úprave základu dane. Vo výpočte dane podľa slovenskej legislatívy si môže spoločnosť uznať celkovú sumu odpisov do daňových nákladov vo výške 52 400 EUR. Podľa britskej legislatívy si spoločnosť môže od

³⁵ FORRESTBROWN. (2025). *Capital allowances explained*. Dostupné na: <https://forrestbrown.co.uk/capital-allowances-explained/>

³⁶ Prepočítané kurzom 1 EUR = 0,84088 GBP zo dňa 07.03.2025

základu dane odpočítat iba kapitálové príspevky v celkovej výške 17 500 EUR. Zároveň je však povinná pripočítať účtovné odpisy späť k základu dane, čo ovplyvňuje výslednú daňovú povinnosť. Podľa nášho názoru vhodnejší je spôsob, ktorý sa aplikuje na Slovensku, pretože odpisy sú daňovými nákladmi. Kapitálové príspevky sú výhodnejšie v tom prípade, ak sa investície pohybujú vo vyšších obstarávacích cenách ako v našom príklade.

4.5 Pravidlá nízkej kapitalizácie

Pravidlá nízkej kapitalizácie zohrávajú kľúčovú úlohu v daňových systémoch štátov, keďže slúžia na obmedzenie praktík, pri ktorých spoločnosti uprednostňujú financovanie dlhom pred vlastnými zdrojmi s cieľom znížiť daňový základ a optimalizovať svoju daňovú povinnosť. Cieľom je obmedziť daňovú uznateľnosť úrokov z úverov, ktoré sú poskytnuté spriazneným subjektom, čím sa eliminuje motivácia umelo si znižovať základy dane a tým aj znižovať výsledné daňové povinnosti, prípadne preddavky na daň.

Slovenská republika

Pravidlá nízkej kapitalizácie sa vzťahujú na právnické osoby, ktoré sú daňovými subjektmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou aj s obmedzenou daňovou povinnosťou, ak na území Slovenska podnikajú prostredníctvom stálej prevádzkarne. Hlavným zámerom pravidiel je obmedziť zadlžovanie spoločností cez úvery od spriaznených osôb, čím sa zabraňuje umelému znižovaniu daňového základu cez vysoké úrokové náklady³⁷. V našom príklade spoločnosti bola poskytnutá pôžička od prepojenej firmy, preto si musíme overiť, či úroky spĺňajú podmienky nízkej kapitalizácie a či budú daňovými nákladmi. Slovenská daňová legislatíva povoľuje náklady maximálne do výšky 25 % ukazovateľa EBITDA (zisk pred zdanením, úrokmi a odpismi). Na to, aby sme zistili, či celková suma úrokov z pôžičky je daňová, musíme si vypočítať EBITDA:

$$\text{EBITDA} = (681\,200 - 354\,070) + 52\,400 + 34\,000$$

Z výpočtu vyplýva, že k výsledku hospodárenia bolo potrebné pripočítať odpisy a úroky z pôžičky, takže výsledná hodnota ukazovateľa EBITDA je 413 530 EUR. V tejto fáze môžeme určiť výšku 25 % obmedzenia:

³⁷ FINANČNÁ SPRÁVA SR. Pravidlá nízkej kapitalizácie [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/663968-Pravidla-nizkej-kapitalizacie>

PRAVIDLO NÍZKEJ KAPITALIZÁCIE = 413 530 * 25 %

Pravidlo nízkej kapitalizácie určuje, že spoločnosť si môže do daňovo uznateľných nákladov zahrnúť úroky z úveru maximálne do výšky 103 382,50 EUR. V našom prípade úroky predstavovali sumu 34 000 EUR, ktorá je nižšia ako 103 382,50 EUR, takže celkovú sumu úrokov môžeme zahrnúť do daňových nákladov. Výsledok naznačuje, že spoločnosť využila efektívne dostupný limit úrokových nákladov bez rizika ich neuznania do daňových nákladov. Zároveň je potrebné dôsledné sledovanie finančného ukazovateľa EBITDA, keďže práve táto hodnota priamo ovplyvňuje maximálnu výšku uznateľných úrokov.

Veľká Británia

Vo Veľkej Británii sa pravidlá nízkej kapitalizácie vzťahujú iba na jednotlivé podniky alebo skupiny podnikov, ktoré majú čisté úrokové a finančné náklady vyššie ako 2 000 000 GBP za obdobie 12 mesiacov. Spoločnosť si môže odpočítať úroky maximálne do výšky 30 % EBITDA. Úroky až do výšky 2 000 000 GBP ročne sú uznané ako daňové náklady bez akýchkoľvek obmedzení. V našom prípade teda nie sme obmedzení žiadnym limitom, pretože celková suma nepresiahla tento maximálnu sumu 2 000 000 GBP.³⁸ Tento prístup zabezpečuje MSP výrazne väčšiu flexibilitu pri financovaní, keďže sa nemusia zaoberať zložitými výpočtami nízkej kapitalizácie.

Tabuľka 11 Porovnanie daňovej uznateľnosti úrokových nákladov spriaznených osôb

Úroky z pôžičky ako daňové náklady	
<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>
34 000 EUR	34 000 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 11 ilustruje, že v oboch krajinách úroky z pôžičky od spriaznenej osoby vstupujú do daňových nákladov, pretože sa splnili pravidlá nízkej kapitalizácie. Veľká Británia na rozdiel od Slovenskej republiky ponúka oveľa jednoduchší spôsob ako zistiť, či tieto úroky môžeme zahrnúť do daňových nákladov. Limit úrokov až do 2 000 000 GBP je dosť vysoký na to, aby sa menšie podniky nemuseli báť, že im vznikne položka, ktorá bude zvyšovať základ dane. Podľa nášho názoru takáto možnosť by mohla vzniknúť aj na Slovensku pre malé a

³⁸ HM REVENUE & CUSTOMS. Corporate interest restriction on deductions for groups [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporate-interest-restriction-on-deductions-for-groups>

stredné podniky, v ktorých sa nepredpokladá, že by úrokové náklady by dosahovali vysoké sumy. Zavedenie takéhoto mechanizmu by mohlo výrazne znížiť administratívnu záťaž pre malé a stredné podniky, ktoré často nemajú dostatočné kapacity na vypracovanie detailných daňových analýz. Obmedzenie výšky úrokov by prinieslo väčšiu predvídateľnosť a stabilitu v plánovaní financovania. Opatrenie by mohlo aj podporiť rast MSP, ktoré tvoria základnú štruktúru v slovenskej ekonomike.

4.6 Výpočet upraveného základu dane

Prvým krokom na zistenie upraveného základu dane je výpočet čiastkového základu dane, ktorý musíme upraviť o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Tieto položky sme si v predchádzajúcich krokoch vypočítali a vysvetlili. Upravený základ dane slúži ako východisko pre výpočet samotnej daňovej povinnosti.

Tabuľka 12 Výpočet čiastkového základu dane v obidvoch krajinách (v EUR)

Čiastkový základ dane			
<i>Slovenská republika</i>		<i>Veľká Británia</i>	
Výnosy	681 200	Výnosy	681 200
Náklady	354 070	Náklady	354 070
Výsledok hospodárenia	327 130	Výsledok hospodárenia	327 130
+ pripočítateľné položky	20 025	+ pripočítateľné položky	69 500
- odpočítateľné položky	4 700	- odpočítateľné položky	17 500
Základ dane	342 455	Základ dane	379 130

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 12 zobrazuje, ako sme vypočítali základ dane v obidvoch krajinách. Prvým krokom bolo zistenie výsledku hospodárenia pred daňou, čiže sme od výnosov odpočítali všetky náklady. Ak by sme sa na výsledok pozreli z pohľadu účtovníctva, tak vznikol účtovný zisk vo výške 327 130 EUR v obidvoch krajinách. Následne sme k výsledku hospodárenia pripočítali a odpočítali položky upravujúce základ dane. Výsledné hodnoty základu dane sa odlišujú, čo naznačuje rôzne prístupy pri jeho určovaní. Výpočet vo Veľkej Británii najviac ovplyvnili nedaňové odpisy majetku. Potom sme sa venovali úprave základu o daňovú stratu a náklady na výskum a vývoj.

4.6.1 Náklady na výskum a vývoj

Výskum a vývoj sú kľúčovými faktormi inovácií v podnikoch. Investície do vývoja nových technológií či produktov umožňujú spoločnostiam zvyšovať konkurencieschopnosť a prispôbovať sa dynamickým podmienkam na trhu. Preto

veľa krajín zaviedlo rôzne daňové stimuly a úľavy, ktoré podporujú a motivujú financovanie výskumných a vývojových aktivít podnikov.

Slovenská republika

Slovenská daňová legislatíva dáva možnosť podnikom uplatniť si superodpočet nákladov na výskum a vývoj. Superodpočet nákladov je charakterizovaný ako významná daňová úľava a umožňuje podnikom znížiť daňový základ za účelom podpory inovácií. Podstata tejto daňovej úľavy je, že spoločnosť si môže odpočítať od základu dane ešte dodatočne náklady, ktoré vynaložila na aktivity týkajúce sa výskumu a vývoja. Tieto náklady musia byť riadne evidované, oddelené od ostatných nákladov a predovšetkým rozdelené podľa jednotlivých projektov. Náklady, ktoré spadajú do tejto kategórie, sú napríklad: náklady na externých odborníkov, na testovanie alebo na obstaranie softvéru a licencií. Konkrétne náklady závisia od charakteru projektu. Za zdaňovacie obdobie 2024 je možné odpočítať 100 % nákladov na výskum a vývoj³⁹. V našom prípade softvér a licencie, ktoré spoločnosť obstarala v roku 2024, spĺňajú podmienky na zaradenie do dodatočných nákladov v sume celkom 15 000 EUR.

Veľká Británia

Vo Veľkej Británii sú tiež náklady na výskum a vývoj predstavované ako daňové stimuly a ich cieľom je podporiť inovácie, ktoré stimulujú hospodársky rast v krajine. Vo Veľkej Británii existuje 10 kategórií nákladov, ktoré je možné odpočítať. Sú to napríklad náklady na zamestnancov, spotrebný materiál, softvérové licencie alebo náklady na externých pracovníkov⁴⁰. Na rozdiel od Slovenska Veľká Británia poskytuje pre MSP až 186 % odpočet nákladov na výskum a vývoj. Softvér a licencie v našom prípade spĺňajú podmienku na zaradenie do nákladov na výskum a vývoj v celkovej sume 15 000 EUR, čo predstavuje 100 % odpočet. Britská legislatíva povoľuje odpočítať ďalších 86 % z celkových nákladov. Takže sme museli v našom prípade ešte dopočítať 86 % dodatočnej čiastky úľavy, ktorá predstavovala sumu 12 900 EUR. Po sumarizovaní celková hodnota nákladov na výskum a vývoj, ktorú si môže spoločnosť odpočítať, bola 27 900 EUR.

³⁹ Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky. Evidencia výdavkov na výskum a vývoj. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/591789-Evidencia-v%C3%BDdavkov-na-v%C3%BDskum-a-v%C3%BDvoj>

⁴⁰ GOV.UK. Work out your research and development tax relief. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/work-out-your-research-and-development-tax-relief>.

Tabuľka 13 Náklady na výskum a vývoj v obidvoch krajinách

Náklady na výskum a vývoj	
<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>
15 000 EUR	27 900 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe tabuľky č. 13 môžeme konštatovať rozdiely v uplatnení nákladov na výskum a vývoj. Rozdiel medzi krajinami spočíva v tom, že aj keď obe poskytujú daňovú úľavu vo forme superodpočtu, vo Veľkej Británii je podpora výskumu a inovácií výraznejšia, s dôrazom na širšie legislatívne a inštitucionálne opatrenia. Spoločnosti vo Veľkej Británii majú väčšiu motiváciu investovať do nových technológií. Celkovo je Veľká Británia na vyššej úrovni v oblasti technológií v porovnaní so Slovenskou republikou a nepomerne viac podnikov má záujem o využívanie daňovej úľavy v podobe nákladov na výskum a vývoj a legislatíva poskytuje vyššie percentá na odpočítanie takýchto nákladov. Na Slovensku je slabšia podpora zo strany štátu a nižší dopyt po technologických inováciách, čo vedie k menšiemu využívaniu daňovej úľavy. Podľa nášho názoru na Slovensku by sa mal viac podporovať výskum a vývoj, aby sa zvýšila motivácia podnikov investovať do inovácií. Tak ako vo Veľkej Británii aj na Slovensku by sa mali navýšiť percentá pre malé a stredné podniky alebo by sa mala dať viac do povedomia možnosť zníženia základu dane pre strategické sektory.

4.6.2 Odpočet daňovej straty

Ďalším kľúčovým nástrojom na zníženie základu dane je odpočet daňovej straty, ktorý umožňuje spoločnostiam znižovať daňovú povinnosť v prípade, ak v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach dosiahli stratu. Slúži ako podpora v obdobiach finančných problémov. V každej krajine existujú špecifické pravidlá a obmedzenia odpočtu daňovej straty. Patria sem časový rámeč, do ktorého je možné odpočítať stratu, a tiež limit výšky straty. Odpočet daňovej straty pomáha podnikom predovšetkým zvládať hospodárske výkyvy, čím sa podporuje ich dlhodobá stabilita.

Slovenská republika

Daňová strata môže byť odpočítaná od základu dane počas maximálne 5 po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, pričom odpočet môže najskôr začať v nasledujúcom zdaňovacom období po období, v ktorom bola daňová strata vykázaná. Ďalším obmedzením je percentuálna časť základu dane. Odpočet straty

môže byť uplatnený do výšky 50 % základu dane. V našom prípade daňová strata vznikla v roku 2022 vo výške 55 000 EUR. Podľa časovej podmienky má spoločnosť nárok si ju odpočítať od základu dane⁴¹. 50 % čiastkového základu dane predstavuje sumu 171 227,50 EUR, takže spoločnosť má po splnení oboch podmienok nárok na odpočet daňovej straty z roku 2022 v celkovej výške 55 000 EUR.

Veľká Británia

Vo Veľkej Británii nie je možné uplatniť stratu v tom roku, v ktorom vznikla, ale dá sa uplatniť v predchádzajúcich obdobiach alebo sa prenesie do budúcich období. Ak sa spoločnosť rozhodne stratu využiť v predchádzajúcich obdobiach, strata sa započíta so ziskom za predchádzajúce 12-mesačné obdobie, ale len v tom prípade, ak spoločnosť vykonávala rovnakú obchodnú činnosť v určitom čase účtovného obdobia. Časové obmedzenie na uplatnenie daňových strát do budúcnosti neexistuje⁴². V našom príklade celá daňová strata z roku 2022 v celkovej výške 55 000 EUR môže byť využitá na zníženie základu dane.

Tabuľka 14 Nárok na odpočet daňovej straty

Odpočet daňovej straty	
<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>
55 000 EUR	55 000 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 14 ukazuje, že v oboch krajinách nám vzniká plný nárok na odpočet daňovej straty z roku 2022. Veľká Británia poskytuje flexibilnejšie uplatňovanie daňovej straty na zníženie základu dane, pretože spoločnosť nemusí riešiť, kedy strata vznikla ako na Slovensku, kde je časové aj percentuálne obmedzenie. Vo Veľkej Británii je tiež možné vykonať prenos straty do minulosti aj do budúcnosti. Na Slovensku je odpočet menej flexibilný v prípade náhlych zmien hospodárskych podmienok.

4.6.3 Výpočet upraveného základu dane o daňovú stratu a náklady na VaV

Po vyčíslení odpočtu daňovej straty a nákladov na výskum a vývoj môžeme

⁴¹ Finančná správa Slovenskej republiky. "Pravidlá odpočtu daňovej straty." Finančná správa Slovenskej republiky, 2024. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/212203-Pravidl%C3%A1-odpo%C4%8Dtu-da%C5%88ovej-straty>.

⁴² HM Revenue & Customs. "Corporation Tax: Calculating and Claiming a Loss." Gov.uk, 2024. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-calculating-and-claiming-a-loss>.

prejsť na zistenie upraveného základu dane, od ktorého bude záležať výška daňovej povinnosti spoločnosti. Pri výpočte upraveného základu dane je nevyhnutné dbať na správne uplatnenie všetkých daňových úprav v súlade s platnou legislatívou.

Tabuľka 15 Výpočet upraveného základu dane (v EUR)

Upravený základ dane			
<i>Slovenská republika</i>		<i>Veľká Británia</i>	
Čiastkový základ dane	342 455	Čiastkový základ dane	379 130
- náklady na VaV	15 000	- náklady na VaV	27 900
- odpočet daňovej straty	55 000	- odpočet daňovej straty	55 000
Upravený základ dane	272 455	Upravený základ dane	296 230

Zdroj: Vlastné spracovanie

Čiastkový základ dane sme ponížili o daňovú stratu a náklady na VaV, kde sme sa dostali do približne podobných upravených základov dane. Najväčší rozdiel je v odpočte nákladov na výskum a vývoj, pretože vo Veľkej Británii sú priaznivejšie pravidlá na uplatnenie takýchto nákladov. Celkovo sa základy dane hodnotovo priblížili a najväčšie rozdiely v týchto 2 daňových systémoch budú neskôr pri výpočte daňovej povinnosti.

4.6.4 Víno ako náklad

Slovenská republika

Záverečným krokom pri upravenom základe dane je preverenie, či spoločnosť môže zahrnúť celkové náklady na kúpu marketingového vína do daňových nákladov. Víno je špeciálnym nákladom, ktorý posudzujeme podľa upraveného základu dane. Suma nemôže presahovať 5 % upraveného základu dane. Ak je výsledkom vyššia suma ako 5 %, tak sa tento náklad stáva nedaňovým a pripočíta sa k upravenému základu dane, na základe čoho sa navyšuje aj daň. Z tohto dôvodu sa odporúča subjektom účtovanie marketingového vína na analytickom nákladovom účte, aby pri spracovaní daňového priznania vedela spoločnosť stanoviť, či môžeme stále považovať náklad za daňový⁴³. V rámci nášho príkladu sme preverili, či spoločnosť môže nechať víno v daňových nákladoch na základe nasledovného výpočtu:

$$272\,455 * 5\%$$

Výsledok je 13 622,75 EUR, čo predstavuje maximálnu výšku, ktorú si môže spoločnosť zahrnúť do daňových nákladov v súvislosti s nákupom marketingového

⁴³ Finančná správa Slovenskej republiky.

vína v hodnote 17 EUR bez DPH za kus. V tomto prípade spoločnosť nakúpila víno v celkovej hodnote 2 000 EUR, čo je suma nižšia ako stanovený limit 13 622,75 EUR. Z tohto dôvodu zostávajú tieto náklady plne daňovo uznateľné a nezvyšujú základ dane. Tento prístup umožňuje spoločnosti na Slovensku efektívne využívať marketingové výdavky bez negatívneho dopadu na daňovú povinnosť.

Veľká Británia

Vo Veľkej Británii sú pravidlá pre daňovú uznateľnosť vína ako nákladu prísnejšie v porovnaní so Slovenskou republikou, pretože víno je vždy nedaňový náklad a nie je možné ho odpočítať od zdaniteľného zisku. Na Slovensku je to flexibilnejšie, keďže víno môže byť za určitých okolností uznané ako daňový náklad.

4.7 Výpočet výslednej dane z príjmov

Cieľom správneho výpočtu dane je nielen splniť zákonné povinnosti a vyhnúť sa sankciám, ale aj optimalizovať efektívne daňovú záťaž v súlade s daňovou legislatívou. V nasledujúcej tabuľke č. 16 sme vypočítali výslednú daň z príjmu právnických osôb v oboch analyzovaných krajinách.

Vo Veľkej Británii existuje marginálna úľava, čo znamená, že spoločnostiam so ziskami medzi 50 000 GBP a 250 000 GBP dodatočná splatná daň nepresiahne prírastkový príjem⁴⁴. Na to, aby sme určili, či aj konkrétna spoločnosť spĺňa podmienky tohto režimu, museli sme tieto limity prepočítať na eurá:

- 50 000 GBP \doteq 59 462 EUR⁴⁵,
- 250 000 GBP \doteq 297 311 EUR⁴⁶.

Na základe týchto prepočtov sme zistili, že konkrétna spoločnosť so základom dane 296 230 EUR spĺňa podmienky režimu a daň sa vypočíta proporcionálne. Výpočet marginálnej úľavy je nasledovný:

$$(297\ 311 - 296\ 230) * (296\ 230/296\ 230) * (3/200) = 18\ \text{EUR}$$

Výsledkom marginálnej úľavy je len 18 EUR, pretože základ dane skoro presahuje maximálny limit, na ktorý sa táto úľava dá uplatniť.

⁴⁴ FREEAGENT. Marginalná úľava pri dani z príjmu právnických osôb. [online]. Dostupné na: <https://www.freeagent.com/en/glossary/marginal-relief-for-corporation-tax/>

⁴⁵ Prepočítané kurzom 1 EUR = 0,84088 GBP zo dňa 07.03.2025

⁴⁶ Prepočítané kurzom 1 EUR = 0,84088 GBP zo dňa 07.03.2025

Tabuľka 16 Výpočet dane z príjmov právnickej osoby (v EUR)

Výpočet dane z príjmov			
<i>Slovenská republika</i>		<i>Veľká Británia</i>	
Upravený základ dane	272 455	Upravený základ dane	296 230
Sadzba dane	21 %	Sadzba dane	25 %
Daň z príjmu	57 216	Daň z príjmu pred úľavou	74 058
		- marginálna úľava	18
		Daň z príjmu po úľave	74 040
- zaplatené preddavky	22 000	- zaplatené preddavky	22 000
Daň na úhradu	35 216	Daň na úhradu	52 040

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe tabuľky č. 16 sme vypočítali daňovú povinnosť spoločnosti v oboch krajinách. Na základe výsledkov sme určili rozdiely v daňovom zaťažení medzi Slovenskou republikou a Veľkou Britániou. V tomto konkrétnom prípade je daň na úhradu vo Veľkej Británii vyššia o 16 824 EUR v porovnaní so Slovenskom. Tento rozdiel vyplýva z vyššej sadzby dane vo Veľkej Británii, kde dosahuje 25 %, zatiaľ čo na Slovensku je to 21 %, ako aj z odlišného spôsobu uplatňovania daňových úľav v oboch krajinách. Zásadné rozdiely vznikli už pri výpočte upraveného základu dane, takže sadzba dane je poslednou kľúčovou odlišnosťou výslednej daňovej povinnosti. Tieto rozdiely v daňovom zaťažení môžu mať významný vplyv na rozhodovanie subjektov o umiestnení svojho podnikania. Vyššia daň vo Veľkej Británii môže odradiť niektoré spoločnosti od podnikania v krajine, najmä ak nie sú schopné efektívne využívať daňové stimuly. Na druhej strane, vyššia daňová sadzba môže byť kompenzovaná inými faktormi, ako napríklad stabilnejšie podnikateľské prostredie alebo prístup k širšiemu trhu.

Spoločnosť bude povinná zaplatiť daň vo výške 35 216 EUR do 31.03.2025, prípadne 30.06.2025, ak by podala odklad v podmienkach Slovenskej republiky. Splatnosť dane vo výške 52 040 EUR bude spoločnosť povinná uhradiť do 9 mesiacov po skončení účtovného obdobia vo Veľkej Británii.

4.7.1 Daňová licencia

Daňová licencia je špecifickým spôsobom platenia dane z príjmu PO na Slovensku. Tento nástroj bol zavedený na zabezpečenie minimálnej dane z príjmu pre všetky právnické osoby bez toho, aby sme riešili výšku ich základu dane. Výška daňovej licencie sa odvíja od celkových výnosov spoločnosti za zdaňovacie obdobie.

Existujú 4 pásma, minimálne 340 EUR a maximálne 3 840 EUR⁴⁷. Podstatou minimálnej dane je zabezpečiť, aby spoločnosť odvieďla určitú daň aj v prípade, že vykáže stratu. V takom prípade je povinná zaplatiť daňovú licenciu, ktorej výška závisí od úrovne jej výnosov. Ak má spoločnosť povinnosť platiť daň, ale výška jej výnosov zodpovedá vyššiemu pásmu, než zodpovedá vypočítanej dani, bude musieť zaplatiť minimálnu daň stanovenú pre toto vyššie pásmo výnosov. Naša spoločnosť spadala do pásma výnosov nad 500 000 EUR, čo by znamenalo povinnosť uhradiť minimálnu daň vo výške 3 840 EUR. Vzhľadom na to, že skutočná daňová povinnosť bola výrazne vyššia, minimálna daň sa v tomto prípade neuplatnila.

Vo Veľkej Británii neexistuje obdobný systém daňovej licencie ako na Slovensku. Spoločnosti podliehajú štandardnému systému dane z príjmu PO.

4.7.2 *Preddavky na daň z príjmu právnických osôb*

Preddavky sú pravidelné platby, ktoré spoločnosť odvádza v priebehu zdaňovacieho obdobia, buď mesačne, alebo štvrťročne daňovému úradu. Hlavným cieľom je rozloženie daňovej záťaže spoločnosti, aby daň nebola splatná naraz po skončení zdaňovacieho obdobia. Správne nastavenie a predovšetkým včasná úhrada preddavkov je dôležitá, pretože sa tým zabezpečí dodržiavanie daňových povinností a optimalizuje sa cash flow.

Slovenská republika

Na Slovensku sa preddavky vypočítajú zo základu dane zníženého o daňovú stratu za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Uplatňuje sa sadzba 15 % alebo 21 %, ktorá platila v predchádzajúcom období. Spoločnosť, ktorej posledná známa daňová povinnosť nie je vyššia ako 5 000 EUR, neplatí preddavky. Ak sa jej daňová povinnosť sa nachádza v intervale od 5 000 EUR do 16 600 EUR, vzniká povinnosť platiť preddavky štvrťročne. V prípade, že je daň vyššia ako 16 600 EUR, musí spoločnosť platiť preddavky mesačne. Splatnosť preddavkov je vždy na konci mesiaca alebo štvrťroka⁴⁸. Zaujímavosťou je, že ak spoločnosť má posledný preddavok zaplatiť do 31.03. a podá odklad daňového priznania, tak do podania musí

⁴⁷ Podnikajte.sk. (2024). *Daňová licencia (minimálna daň) pre právnické osoby od 1.1.2024*. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danova-licencia-minimalna-dan-pre-pravnicke-osoby-od-1-1-2024>

⁴⁸ Finančná správa Slovenskej republiky. (2024). *Výpočet preddavkov na daň z príjmov právnických osôb 2024*. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/danove-kalkulacky/vypocet-preddavkov-po-2024>

uhradiť ďalšie preddavky. Buď mesačné ešte za apríl, máj a jún, alebo za 2. štvrťrok. Túto povinnosť daňový úrad subjektu neohlasuje, preto si spoločnosť musí zabezpečiť splnenie tejto povinnosti. V našom prípade je posledná známa daňová povinnosť vo výške 57 216 EUR, čo je suma vyššia ako 16 600 EUR, preto spoločnosť bude mať povinnosť platiť mesačné preddavky na daň z príjmu. Výpočet výšky celkových preddavkov je nasledovný:

$$(342\,455 - 55\,000) * 21 \%$$

Od čiastkového základu dane sme museli odpočítať daňovú stratu a následne vypočítať daňovú povinnosť, kde sme použili sadzbu 21 %, pretože zdaniteľné výnosy boli vyššie ako 60 000 EUR. Následne sme museli zistiť mesačnú výšku preddavkov:

$$60\,366/12 = 5\,031 \text{ EUR}$$

Podľa výpočtu spoločnosť bude povinná po podaní daňového priznania zaplatiť daň a keď jej príde rozhodnutie o výške preddavkov, tak bude musieť začať platiť aj mesačné preddavky až do podania ďalšieho daňového priznania.

Veľká Británia

Systém preddavkov je vo Veľkej Británii odlišný od toho na Slovensku, pretože preddavky na daň z príjmu PO majú povinnosť platiť len veľké spoločnosti, ktorých posledná známa daňová povinnosť presiahne výšku 1,5 milióna GBP. Platia sa v štvrťročných splátkach počas roka a termíny splatnosti sú pevne stanovené⁴⁹. Tak isto ako aj na Slovensku, ak výsledná daňová povinnosť bude ďalšie zdaňovacie obdobie nižšia ako zaplatené preddavky, daňový úrad vráti preplatok a naopak ak bude vyššia, bude potrebné rozdiel doplatiť. Preto v našom príklade spoločnosti podľa tejto schémy fungovania preddavkov nevznikne povinnosť ich platiť.

Tabuľka 17 Porovnanie preddavkov na daň z príjmu právnickej osoby

Preddavky na daň	
<i>Slovenská republika</i>	<i>Veľká Británia</i>
60 366 EUR	0 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa tabuľky č. 17 vidíme rozdiely vo výške preddavkov na daň z príjmu PO. Na rozdiel od Slovenska vo Veľkej Británii nevznikla povinnosť platiť

⁴⁹ GOV.UK. Corporation Tax: paying in instalments. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-paying-in-instalments>

preddavky. Na základe tohto rozdielu môžeme konštatovať, že sú odlišnosti v daňových systémoch aj čo sa týka ďalších daňových povinností spoločnosti aj po podaní daňového priznania. Tento rozdiel môže mať dopad na cash flow v oboch krajinách. Zatiaľ čo na Slovensku je povinnosť platiť preddavky v pravidelných intervaloch, vo Veľkej Británii je tento záväzok menej častý a od menších spoločností sa preddavky nevyžadujú, čo predstavuje výhodu z hľadiska efektívnejšieho riadenia likvidity. Jedinou nevýhodou je vo výsledku Veľkej Británie to, že spoločnosť bude musieť ďalšie zdaňovacie obdobie nárazovo uhradiť vyššiu daňovú povinnosť, pretože ju nebude mať s čím započítať.

4.7.3 Efektívna sadzba dane z príjmov právnických osôb

Efektívna sadzba dane predstavuje skutočnú daňovú záťaž, ktorú spoločnosť reálne musí zaplatiť. Na rozdiel od nominálnej sadzby stanovenej zákonom, efektívna odráža reálnu daňovú povinnosť spoločnosti. Efektívna daňová sadzba sa vypočíta takto:

$$\text{EFEKTÍVNA DAŇOVÁ SADZBA} = \frac{\text{splatná daň z príjmu}}{\text{výsledok hospodárenia pred zdanením}} * 100$$

Tabuľka 18 Výpočet efektívnej daňovej sadzby

Efektívna daňová sadzba			
<i>Slovenská republika</i>		<i>Veľká Británia</i>	
Výsledok hospodárenia	327 130 EUR	Výsledok hospodárenia	327 130 EUR
Daň z príjmu	57 216 EUR	Daň z príjmu	74 040 EUR
Nominálna daňová sadzba	21 %	Nominálna daňová sadzba	25 %
Efektívna daňová sadzba	17 %	Efektívna daňová sadzba	23 %

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe výpočtov efektívnych daňových sadzieb sme zistili, že spoločnosť pri kalkulácii daňovej povinnosti podľa slovenskej daňovej legislatívy skutočne zaplatí nižšiu daň pri efektívnej sadzbe 17 %, ako by zaplatila pri nominálnej sadzbe 21 %. To naznačuje, že spoločnosť využila daňové stimuly, ako sú daňová strata a náklady na výskum a vývoj, ktoré znížili daňovú povinnosť. Taktiež v podmienkach Veľkej Británie by spoločnosť zaplatila nižšiu daň pri efektívnej sadzbe 23 %. Rozdiel tiež vznikol z využitia daňových stimulov, ako boli odpočet daňovej straty, náklady na výskum a vývoj a kapitálové príspevky. Aj keď rozdiel medzi nominálnou a efektívnou sadzbou je minimálny, môže naznačovať efektívne využívanie dostupných daňových stimulov. Takýto prístup zároveň poukazuje na

význam strategického daňového plánovania zo strany podnikov. V konečnom dôsledku môžu tieto nástroje ovplyvniť nielen výšku daňovej povinnosti, ale aj investičné rozhodnutia a celkovú finančnú výkonnosť podniku.

ZÁVER A DISKUSIA

Predmetom diplomovej práce bolo porovnanie daňového zaťaženia na Slovensku a vo Veľkej Británii z pohľadu dane z príjmov právnických osôb. Daňové zaťaženie v Slovenskej republike a vo Veľkej Británii sme porovnali na základe nášho modelového príkladu.

Prvá kapitola sa týkala teoretických vymedzení základných pojmov, ktoré súviseli s daňou z príjmu právnických osôb a ktoré sme v tejto kapitole charakterizovali. Súčasťou prvej kapitoly bola aj analýza výnosu dane z príjmu PO do štátneho rozpočtu či podiel dane na HDP krajiny. Pozreli sme sa aj na vývoj sadzieb dane z príjmu PO v porovnávaných krajinách samostatne.

V druhej kapitole sme si stanovili hlavný cieľ a parciálne ciele diplomovej práce. Hlavným cieľom diplomovej práce bolo porovnanie daňového zaťaženia právnickej osoby na Slovensku a vo Veľkej Británii. V druhej kapitole sme tiež predstavili vedľajšie ciele, ktorými sú identifikácia významnejších odpočítateľných a pripočítateľných položiek, ktoré ovplyvňujú výpočet základu dane, vyhodnotenie vplyvu daňovej straty a nákladov na výskum a vývoj na daňovú povinnosť skúmanej spoločnosti a formulácia odporúčaní týkajúcich sa daňových systémov oboch vybraných krajín. V tretej kapitole je tiež zahrnutý podrobný opis metód a postupov, ktoré sme využili v diplomovej práci. V druhej a v tretej kapitole sme sa snažili o metodologickú transparentnosť a presnosť pri vykonávaní analýz a výpočtov, čo nám umožnilo vyvodiť relevantné závery, týkajúce sa daňového zaťaženia v oboch vybraných krajinách.

Na to, aby sme dosiahli hlavný cieľ, sme museli vypočítať výslednú daňovú povinnosť spoločnosti s ručením obmedzeným za každú krajinu samostatne. Zvolili sme konkrétny príklad spoločnosti, ktorý bol aplikovaný rovnako pri oboch porovnávaných krajinách, a zistili sme, že vyššiu daňovú povinnosť by mala spoločnosť vo Veľkej Británii, a to vo výške 52 040 EUR, na rozdiel od Slovenska, kde by dosiahla daňová povinnosť 35 216 EUR. Najvýraznejším rozdielom pri výpočte dane bolo to, že vo Veľkej Británii nie sú odpisy majetku ako daňovo uznateľné náklady, takže základ dane bol výrazne vyšší. Vo Veľkej Británii sa zároveň pri výpočte dane z príjmov PO nezohľadňuje toľko pripočítateľných položiek ako na Slovensku. Veľká Británia má v porovnaní so Slovenskou republikou výhodu vo vyššom percentuálnom odpočte nákladov na výskum a vývoj, ktorý

dosahuje 186 %. Po výpočte výslednej daňovej povinnosti sme museli stanoviť aj preddavky na ďalšie zdaňovacie obdobie. Z tohto pohľadu mala výhodu spoločnosť vo Veľkej Británii, pretože by nemala povinnosť platiť preddavky na rozdiel od Slovenska, kde by spoločnosť musela platiť preddavky mesačne v celkovej výške 60 366 EUR. V tomto prípade by firma mala vo Veľkej Británii lepší cash flow, pretože by nemusela platiť vysoké mesačné preddavky a mohla by využiť peňažné prostriedky napríklad na investície.

V záverečnom kroku sme porovnávali výpočet efektívnej daňovej sadzby a zistili sme, že spoločnosť na Slovensku by mala sadzbu vo výške 17 % na rozdiel od nominálnej sadzby 21 %. Tento rozdiel o 4 % bol výsledkom uplatnenia všetkých dostupných daňových úľav, ktoré znižujú reálnu daňovú povinnosť. Vo Veľkej Británii vyšla efektívna daňová sadzba 23 % a nominálna bola 25 %. V tomto prípade bol rozdiel medzi nominálnou a efektívnou sadzbou menší ako na Slovensku, čo naznačuje, že reálne daňové zaťaženie vo Veľkej Británii sa približovalo nominálnej sadzbe. Menší rozdiel medzi efektívnou a nominálnou sadzbou bol tiež dosiahnutý využitím dostupných daňových úľav. Vzhľadom na vyššiu nominálnu sadzbu dane však bola celková daňová povinnosť vo Veľkej Británii vyššia než na Slovensku. Tieto zistenia naznačujú, že aj keď oba daňové systémy umožňujú firmám znižovať daňové zaťaženie prostredníctvom daňových úľav, na Slovensku dosahujú spoločnosti priaznivejšie výsledky z hľadiska reálneho daňového zaťaženia.

Výsledky analýzy ukázali, že spoločnosť na Slovensku by v konečnom dôsledku zaplatila nižšiu daň z príjmov ako firma vo Veľkej Británii. Napriek nižšej konečnej daňovej povinnosti je však výraznou nevýhodou na Slovensku povinnosť platiť vysoké preddavky na daň, ktoré môžu negatívne ovplyvniť finančné toky. Vysoké preddavky môžu predstavovať významnú záťaž najmä pre menšie podniky. Na druhej strane, hoci je vo Veľkej Británii konečná daňová povinnosť vyššia, spoločnosť nemá povinnosť platiť preddavky, čo jej umožňuje lepšie riadiť svoje finančné prostriedky počas celého zdaňovacieho obdobia.

V slovenskom daňovom systéme by bolo pre firmy výhodnejšie, keby sa zvýšilo percento nákladov, ktoré si môže spoločnosť uplatniť na výskum a vývoj tak, ako je to vo Veľkej Británii, kde si môžu spoločnosti uznať ešte ďalších 86 % z celkových nákladov. Tento krok by mohol výrazne podporiť inováciu a technologický pokrok, čím by sa zvýšila konkurencieschopnosť slovenských

spoločností na globálnom trhu. Taktiež by sme odporučili, aby na Slovensku tak ako vo Veľkej Británii vznikli kapitálové príspevky, ktoré sú motiváciou pre spoločnosti viac investovať svoje peňažné prostriedky. Kapitálové príspevky by spoločnosti povzbudili k väčším investíciám do rozvoja a modernizácie technológií, čo by pozitívne ovplyvnilo zamestnanosť a predovšetkým ekonomický rast. Takýto typ príspevku by tiež mohol znížiť finančnú bariéru pre menšie podniky, ktoré majú problém často s dostupnosťou kapitálu na realizáciu väčších investičných projektov.

Naším odporúčaním pre daňový systém vo Veľkej Británii je, aby sa odpisy majetku zaradili do daňových nákladov, pretože odpisy sa týkajú skoro každej spoločnosti a sú relevantné počas viacerých rokov, čím by sa zabezpečila spravodlivejšia a presnejšia evidencia nákladov spojených s dlhodobým majetkom. Týmto spôsobom by sa dosiahla lepšia transparentnosť a predvídateľnosť daňových povinností. Ako alternatíva by sa mohol vo Veľkej Británii zaviesť podobný postup ako na Slovensku, kde sa posudzujú daňové a účtovné odpisy, pričom by sa zohľadnili aj daňové úľavy spojené s investíciami do majetku. Tento prístup by spoločnostiam poskytol viac flexibility pri optimalizácii svojich daňových povinností.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Knižné zdroje

1. SCHULTZOVÁ, A a kol. 2021. *Daňovníctvo*. Praha: Wolters Kluwe, 2021. 400 s. ISBN 978-80-7552-509-3.

Internetové zdroje

1. ČERNAJ, Tomáš. Dane a daňová sústava. In *Euroekonom.sk* [online]. 19.10.2009. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/financie/dane/>
2. EUROEKONÓM. Dane a daňový systém [online]. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/dane/>
3. VAŠIČKOVÁ, Jana. Sadzby dane z príjmov v roku 2024. In *Podnikajte.sk* [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/sadzby-dane-z-prijmov-v-roku-2024>
4. KRAJČÍR, Zdenko a kol. Prvý rok daňovej reformy alebo 19% v akcii. In *Inštitút finančnej politiky Ministerstvo financií SR*. [online]. Dostupné na: https://www.mfsr.sk/files/archiv/prilohastranky/20000/2/EA8_TAX_REFORM.pf
5. ĎURIŠ, Sarah. Sadzby dane z príjmov právnických osôb v roku 2025. In *Podnikajte.sk* [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/sadzby-dane-z-prijmov-pravnickych-osob-2025>
6. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. 2023. *Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania za rok 2023*. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/756714-Pred%C4%BA%C5%BEenie-lehoty-na-podanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania-za-rok-2023>
7. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Účtovné obdobie*. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/815355-%C3%9A%C4%8Dtovn%C3%A9-obdobie->
8. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Dodatočné daňové priznanie*. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/487283-Dodato%C4%8Dn%C3%A9-da%C5%88ov%C3%A9-priznanie>
9. SHORTS. List of taxes for UK individuals [online]. Dostupné na: <https://blog.shorts.uk.com/list-of-taxes-for-uk-individuals>
10. GOV.UK [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/unincorporated-associations>
11. GOV.UK [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/corporation-tax>

12. ACCOUNTANTANTS EAST LONDON [online]. Dostupné na:
<https://www.accountantseastlondon.com/blog/how-is-corporation-tax-calculated/>
13. SLEELY, Antony. Corporate tax reform. UK Parliament. [online]. Dostupné na:
<https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9178/>
14. GOV.UK [online]. Dostupné na:
<https://www.gov.uk/government/statistics/corporation-tax-statistics-2023/background-and-guidance-to-interpreting-corporation-tax-statistics-2023>
15. NORTH SEA TRANSITION AUTHORITY. [online]. Dostupné na:
<https://www.nstauthority.co.uk/regulatory-information/exploration-and-production/taxation/>
16. GOV.UK. *Change your company's year end*. [online]. 2025. Dostupné na:
<https://www.gov.uk/change-your-companys-year-end>
17. MYLAWYER.CO.UK. *Introduction to corporation tax*. [online]. Dostupné na:
<https://www.mylawyer.co.uk/introduction-to-corporation-tax-a-A76058D76735/#link2>
18. GOV.UK. Company tax returns. [online]. Dostupné na:
<https://www.gov.uk/company-tax-returns>
19. NORTON ROSE FULLBRIGHT. 2021. Impact of Brexit on Tax. [online]. Dostupné na:
<https://www.nortonrosefulbright.com/en/knowledge/publications/a1b057b9/impact-of-brexit-on-tax#section3>
20. JASPIS. *Pripočítateľné a odpočítateľné položky*. Jaspis.sk. [online]. Dostupné na:
<https://jaspis.sk/aktuality/pripocitatelne-a-odpocitatelne-polozky>
21. STRUHÁNOVÁ, M. (2021). *Pripočítateľné a odpočítateľné položky v daňovej optimalizácii*. JASPIS. [online]. Dostupné na:
<https://jaspis.sk/aktuality/pripocitatelne-a-odpocitatelne-polozky>
22. DAŇOVÉ CENTRUM. (2023). *Úprava základu dane o neuhradené záväzky*. Daňové centrum. [online]. Dostupné na:
<https://www.danovecentrum.sk/aktuality/uprava-zakladu-dane-o-neuhradene-zavazky-toptema-dc-12-2023.htm>
23. DAŇOVÉ CENTRUM. (2024). *Kontrolované transakcie medzi prepojenými osobami v daňovom priznaní*. Daňové centrum. [online]. Dostupné na:
<https://www.danovecentrum.sk/aktuality/kontrolovane-transakcie-medzi-prepojenymi-osobami-v-danovom-priznani-aktualita-dc-4-2024.htm>

24. PODNIKAJTE.SK. (2023). Daňové priznanie právnickej osoby 2023. Podnikajte.sk. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danove-priznanie-pravnickej-osoby-2023>
25. AXA UK. "Allowable Expenses for Limited Companies". AXA Business Insurance. [online]. Dostupné na: www.axa.co.uk
26. GOV.UK. "Capital Allowances".[online]. Dostupné na: www.gov.uk/capital-allowances.
27. DLHODOBÝ majetok a jeho odpisovanie – TOP téma DC 11/2024 [online]. Daňové centrum, 2024. Dostupné na: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/dlhodoby-majetok-a-jeho-odpisovanie-top-tema-dc-11-2024.htm>
28. ACCOTAX. (2023). How to calculate depreciation. [online]. Dostupné na: <https://accotax.co.uk/calculate-depreciation/>
29. FORRESTBROWN. (2025). *Capital allowances explained*. [online]. Dostupné na: <https://forrestbrown.co.uk/capital-allowances-explained/>
30. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Pravidlá nízkej kapitalizácie [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/663968-Pravidl%C3%A1-n%C3%ADzkej-kapitaliz%C3%A1cie>
31. HM REVENUE & CUSTOMS. Corporate interest restriction on deductions for groups [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporate-interest-restriction-on-deductions-for-groups>
32. FINANČNÉ RIADITEĽSTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Evidencia výdavkov na výskum a vývoj. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/591789-Evidencia-v%C3%BDdavkov-na-v%C3%BDskum-a-v%C3%BDvoj>
33. GOV.UK. Work out your research and development tax relief. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/work-out-your-research-and-development-tax-relief>.
34. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. "Pravidlá odpočtu daňovej straty." Finančná správa Slovenskej republiky, 2024. [online]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/212203-Pravidl%C3%A1-odpo%C4%8Dtu-da%C5%88ovej-straty>
35. HM Revenue & Customs. "Corporation Tax: Calculating and Claiming a Loss."

- Gov.uk, 2024. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-calculating-and-claiming-a-loss>
36. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. "Daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2021 – Poučenie." Finančná správa SR, 2021. [online]. Dostupné na: https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Aktualne/DP/DPPO/2021/2021.02.03_11_PO_2021_IM.pdf
37. FREEAGENT. Marginalná úľava pri dani z príjmu právnických osôb. [online]. Dostupné na: <https://www.freeagent.com/en/glossary/marginal-relief-for-corporation-tax/>
38. PODNIKAJTE.SK. (2024). *Daňová licencia (minimálna daň) pre právnické osoby od 1.1.2024*. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danova-licencia-minimalna-dan-pre-pravnicke-osoby-od-1-1-2024>
39. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. (2024). Výpočet preddavkov na daň z príjmov právnických osôb 2024. [online]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/danove-kalkulacky/vypocet-preddavkov-po-2024>
40. GOV.UK. Corporation Tax: paying in instalments. [online]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-paying-in-instalments>

Zákony

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu v znení neskorších predpisov

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Corporation Tax Act 2010